

BIBSYS- konsortiet - Sakliste

Oppdatert: 19. februar 2019

Møte i Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Sted: Abels gate 5, Møterom Sirkuss

Møtedato: 26.februar 2019

Møtetid: 1000-1445

Til: Rådgivende gruppe for BIBSYS- konsortiet

RG-2019/1 Konstituering av møtet

Referat fra møte i Rådgivende gruppe 10. oktober og 19. november 2018 ble sendt ut på høring og godkjent per epost. Referatene er vedlagt sakspapirene.

RG-2019/2 Årsrapport Bibliotek tjenester

Sakspapir vedlagt.

RG-2019/3 Budsjett og planer 2019

Sakspapir vedlagt.

RG-2019/4 Alma – Status

Sakspapir vedlagt.

RG-2019/5 Alma - Arbeidsgrupper

Sakspapir vedlagt.

RG-2019/6 Fjernlån - behov meldt av UB-BOTT

Sakspapir vedlagt.

RG-2019/7 Felles retningslinjer for fjernlån i konsortiet

Sakspapir vedlagt

RG-2019/8 MarcEdit - status og planer
Sakspapir vedlagt.

RG-2019/9 RDA - Orientering
Sakspapir vedlagt

RG-2019/10 Oria – Status
Sakspapir vedlagt.

RG-2019/11 Oria – Arbeidsgruppe
Sakspapir vedlagt.

RG-2019/12 Oria – A-Å løsning for databaser
Sakspapir vedlagt.

RG-2019/13 Strategisk arbeidsgruppe for fremtidige tjenestebehov
Sakspapir vedlagt

RG-2019/14 Orienteringssak

- a) Unit – ny organisering
- b) Styring og brukermedvirkning for tjenestene – planer
- c) BIBSYS-konferansen 2019 og LÅT-dag
- d) Nasjonalt vitenarkiv

RG-2019/15 Evaluering av Rådgivende gruppe 2018

RG-2019/ 16 Eventuelt

Unit

Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Referat fra

Møte i Rådgivende gruppe 10. oktober 2018

Sted: Abels gate 5, Møterom Sirkuss

Tid: 1000 - 1445

Referent: Ingrid Mogset

Til stede: Håvard Kolle Riis (leder), Rune Brandshaug, Karin Rydving, Hilde Trygstad, Hilde Høgås, Anita Bergsvenkerud, Mona Magnussen.

Fra Unit avdeling BIBSYS deltok: Jone Thingbø, Asbjørn Risan, Per Hovde, Frode Arntsen

Fravær: Ingen.

RG-2018/30 Konstituering av møtet

Det ble meldt to saker til eventuelt, status om GDPR (tatt underveis i møtet) og bruk av nettmøter.

RG-2018/31 Tertianrapport 2. tertial Bibliotek tjenester

Det ble orientert om status for virksomheten i BIBSYS-konsortiet pr andre tertial 2018. RG kommenterte at de er positiv til innleie av konsulenter, men understreket viktigheten av at de brukes til riktige oppgaver. Unit avdeling BIBSYS (Unit) besvarte også spørsmål om stillingsandel og bruk av konsulenter i rollen som Alma-ansvarlig. Rådgivende gruppes involvering i saker som omhandler Unit ble kommentert, og også at bibliotekene har kun to representanter i fagutvalgene.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar tertialrapporten for andre tertial til orientering.

RG-2018/32 Budsjettramme Bibliotektenester 2019

Gruppen fikk høre om gangen i budsjettarbeidet og mulighetene for økning/reduksjon i utgifter pga. ny organisasjon med felles opplegg for kostnadsvurdering. Det planlegges med samme økonomiske ramme for BIBSYS-konsortiet i 2019 som i 2018. Et mer detaljert budsjett presenteres i neste RG-møte. Revidert og oppdatert kostnadsfordeling mellom deltagerne i konsortiet for 2019 distribueres i nær fremtid. RG påpekte at dette haster i forhold til budsjettprosessen internt på institusjonene.

Det ble stilt spørsmål om hva et konsortium skal være og hvordan det er tenkt at de ulike konsortiene skal henge sammen i ny Unit-organisering med tanke på koordinering og bruk av ressurser på tvers. Et eksempel som ble nevnt var at det kunne være fornuftig at Bragekonsortiet betaler for forbedringer i Cristin-systemet, da det vil gi gevinst for Brage-arkivene. Organisering av tjenesteleveranser i konsortier vil bli behandlet av Unit med involvering fra sektoren.

Aksjoner:

- Unit sender informasjon om årlig avgift til institusjonene.
- Unit følger opp diskusjon om hva konsortiet skal være i sammenheng med organisering av tjenestene.

Tilråkning:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering

RG-2018/33 Fjernlån – behov meldt av UB-BOTT

Muligheten for brudd i forhandlingene med Elsevier har presset fram denne saken. Et eventuelt brudd vil gi økt fjernlån i konsortiet og man vil forsikre seg om at systemer og rutiner kan takle dette slik at sluttbrukerne blir minst mulig skadelidende. Unit avdeling BIBSYS har lagt fram en oversikt over ulike tiltak for hvordan dette kan løses som det jobbes videre med. RG støtter at det arbeides videre med å utrede alternative tiltak og komme med anbefalt løsning.

Gruppen kommenterte at dette er en hastesak, og at det er viktig å trekke inn relevant kompetanse fra konsortiet. Notatet om fjernlån er bra.

Aksjoner:

- Unit utreder problemstillingen og fremlegger løsningsforslag til RG
- Unit har som målsetning at valgt løsning blir implementert innen 1.1.2019
- Institusjonene sikrer at rutiner internt og mellom institusjonene tar høyde for økt fjernlån.

Tilråkning:

Rådgivende gruppe støtter at Unit arbeider videre med å lage en anbefaling basert på løsningsalternativene beskrevet i saksdokumentet. Saken tas opp på neste møte. Konkrete løsninger settes i drift 1.1.2019.

RG-2018/34 Bruk av MarcEdit – status

Programmet MarcEdit brukes for å bøte på manglende funksjonalitet i Alma for masseoppdatering av poster. MarcEdit har sine begrensninger og man er bekymret for risikoen. Det juridiske og tekniske aspektet ved bruk av MarcEdit ble diskutert. Det ble kommentert at det er vanlig med ansvarsfraskrivelse ved bruk av programvare og det ikke var grunnlag for å ikke ta programvaren i bruk. UBO har gjort en ROS-analyse som kan være nyttig i denne sammenheng. Håndteringen av API-nøkler må bli bedre fra Ex Libris' side, men Unit mente at det ikke var grunnlag for å ha høye forventninger til Ex Libris vil endre sitt API-nøkkel regime med det første. RG var enig i at en proxy-løsning med dynamisk nøkkelhåndtering antakelig vil koste mer enn nytteverdien. Begrensninger i tilgang til nøklene for oppdatering av data i NZ er et nødvendige risikoreducerende tiltak.

Aksjoner:

- Unit lager rutiner og krav til bruk av MarcEdit
- UBO sender Unit sin ROS-analyse av API-ene.

Tilråkning:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering og støtter at Unit utarbeider et regime for rutiner for godkjenning av oppdatering av fellesposter via API.

RG-2018/35 Søknader om deltakelse i BIBSYS-konsortiet

Det ble nevnt at UiB har en dialog med NORCE. Unit avventer mer informasjon fra NORCE og Høyskolen for Ledelse og Teologi før videre behandling av søknadene.

Tilråkning:

Søknaden fra Nasjonalmuseet for kunst, design og arkitektur om medlemskap i Bibliotekksortiet anbefales innvilget.

Søknadene fra de to andre bibliotekene følges opp i etterkant av møtet når Unit, avd. BIBSYS har fått inn informasjon som er etterspurt.

RG-2018/36 Alma – Status

Det ble orientert om arbeidet med brukerhåndtering (BUPS) og Nasjonalbiblioteket (verksregister). Spørsmål om det finnes løsning for ikke-FEIDE brukere i BUPS ble besvart positivt. Det samme gjelder for ansatte, dvs. BUPS omfatter også ansatte.

Unit jobber med ulike tiltak for å forbedre leveransene til konsortiet, blant annet er det fokus på å gjøre brukerstøtten mer proaktiv, og forbedre leveranseevnen for planlagte oppgaver.

Det ble ytret ønske om en tolkningskommentar til brukerstøtte-statistikken for bedre forståelse.

Det ble kommentert rundt detaljeringsgrad i saksdokumentet (brukerstøttesaker o.l. plasseres i vedlegg). Generelt ønsker man at detaljer går til arbeidsgruppene.

Aksjon:

- Unit legger til mer forklarende tekst til statistikken i neste brukerstøtterapport
- Mer overordnet rapportering i Statusrapportene

Tilråkning:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering.

RG-2018/37 Oria – Status

Risan orienterte kort om status for Oria, og refererte til tertialrapporten der det er kommentert at det ble tatt unna en del brukerstøttesaker før sommeren, men at man nå ser en tendens til økende backlog på supportsaker etter sommeren.

Risan kommenterte at Unit har planer om å utvide Oria-teamet med hovedfokus på lenketjenerfunksjonalitet. Dette vil også bidra til å redusere sårbarhet ved at kompetansen er fordelt på flere.

Rune Brandshaug informerte om at NTNU ikke er tilfreds med Oria og de har planlagt en intern evaluering av tjenesten. Det ble kommentert fra en annen deltaker at det er frustrasjoner også ved deres institusjon. Frustrasjonen kan i hovedsak spores tilbake til relevansrangering av trefflisten. Risan kommenterte at tilbakemeldinger fra arbeidsgruppen viser at man i hovedsak er fornøyd med tjenesten og presiserte at det er viktig at eventuelle problemstillinger konkretiseres og målbæres av deltakerne i arbeidsgruppen slik at de kan adresseres og arbeides med. Det fremkom i diskusjonen at det er ulike synspunkter internt på institusjonene, og dette er noe de må avklare internt.

Andre momenter som kom frem var, om det har vært for mye fokus på trykt materiale og om de som skal vurdere/utforme Oria klarer å se det med briller «utenfra»? Det var enighet om å ta momenter fra diskusjonen i det videre arbeidet med tjenesten.

Risan kommenterte at det planlegges en workshop om bestillinger i Oria i oktober da dette er et kjent utfordrende område.

Aksjoner:

- Institusjonene i Rådgivende gruppe ser på interne rutiner og vurdering av Oria med hensikt å formidle og konkretisere problemstillinger inn mot arbeidsgruppen.
- Arbeidsgruppen vil gjennomføre en workshop om bestillinger i oktober da dette er et kjent utfordrende område.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar status for Oria til orientering.

RG-2018/38 Oria – Funksjonstid for medlemmer i arbeidsgruppen for Oria

Forslaget skal sikre kontinuitet og samtidig gradvis utskifting. En påminnelse om å ha variert bakgrunn for medlemmene ble nevnt.

Tilråding:

Rådgivende gruppe anbefaler at normal funksjonstid for arbeidsgruppens medlemmer endres til 3 år, og at funksjonstid for eksisterende medlemmer justeres som foreslått.

RG-2018/39 Oria – Frist for overgang til nytt grensesnitt for Oria

Grappa kom fram til at Unit godt kan kreve at institusjonene går over til nytt grensesnitt tidligere enn foreslått. Brev, peke på veiledninger etc. kan vurderes av Unit for å påskynde institusjonene.

Tilråding:

Rådgivende gruppe gir sin tilslutning til at det settes en frist for å ta i bruk det nye grensesnittet for Oria, og at denne settes til ut juni 2019. Rådgivende gruppe anbefaler at Unit ikke gir support på det klassiske grensesnittet etter denne frist.

RG-2018/40 Oria – Utvidelse av funksjon for fjernlån i Oria

Dagens fjernlånskjema for folkebibliotek i Oria støtter kun bok. Det har kommet ønske fra biblioteksektoren via Norsk bibliotekforening om at man ønsker støtte for bestilling også av elektronisk materiale. Som en mulig anbefalt løsning foreslår Unit å utvide dagens fjernlånskjema til å også støtte kopibestillinger, både av trykt og elektronisk materiale. Unit ønsket en prinsipiell avklaring fra Rådgivende gruppe på at det kan jobbes videre med å utrede et løsningsforslag med tanke på mulig realisering i 2019. Nasjonalbiblioteket kommenterte at dette er bra både for Depotbiblioteket og resten av konsortiet og at de støtter forslaget. Rådgivende gruppe stilte seg positive til forslaget.

Aksjoner:

- Unit utreder mulige løsning(er) for å støtte kopibestillinger av trykt og elektronisk materiale for folkebibliotek i samarbeid med arbeidsgruppen for Fulfillment og presenterer resultatet, inkludert estimert omfang og tidsbruk, for RG på et senere møte

Tilråkning:

Rådgivende gruppe anbefaler at Unit utreder mulige løsning(er) for å støtte kopibestillinger av trykt og elektronisk materiale for folkebibliotek i samarbeid med arbeidsgruppen for Fulfillment og at resultatet, inkludert estimert omfang og tidsbruk, presenteres for RG på et senere møte

RG-2018/41 Ny konsortieavtale

Utkast til ny avtale er utarbeidet av Unit. Konsortiet trenger en avtale som reflekterer dagens virkelighet etter overgangen til Alma og Oria. Overordnet innhold i avtalens ulike deler og sammenhengen mellom disse ble forklart.

Gruppen fant det vanskelig å uttale seg, de hadde fått for kort tid til å behandle dette. Det ble stilt spørsmål om knytningen mellom konsortiet og system er hensiktsmessig, og man kom igjen borti definisjonen av konsortium. Formålet med saken var noe uklar og man påpekte behovet for å se avtalen i sammenheng med organiseringen av fellestjenester/konsortier i sektoren. Unit er enig i at modell for tjenestestyling vil påvirke utforming av avtalen. Tiden er overmoden for å få en ny avtale på plass, for å erstatte gamle avtaler og til bruk for nye deltakere i konsortiene. RG institusjonene vil se nærmere på avtalen og gi tilbakemelding. Unit vil se på alternativ løsning på kort sikt, men vil jobbe videre med forelagt utkast til avtale,

Aksjoner:

- Avklare definisjon på konsortium. Unit avd. BIBSYS følger opp dette ifm. definering av modell for tjenestestyling
- Unit avd. BIBSYS forbereder saken videre til behandling i neste møte
- RG institusjonene studerer avtalen nærmere og gir tilbakemelding.

Tilråding:

Rådgivende gruppe anbefaler å oppdatere eksisterende avtaler på enklest mulig måte nå, og avvente ny avtale til modell for tjenestestyling er etablert

RG-2018/42 Nye skyleverandører

For drift av egne tjenester ønsker Unit å ta i bruk en rammeavtale for skytjenester. Dette er iflg. Databehandleravtalen en vesentlig endring som må godkjennes av styringsgruppa. Inntil modell for tjenestestyling er på plass fungerer Rådgivende gruppe som styringsgruppe. Grappa mente at Databehandleravtalen burde formuleres mer generelt rundt underleverandører, slik at en unngår godkjenning, endring av avtalen og signering for hver endring av underleverandør. Unit vil vurdere dette på nytt ifm. revidering av avtalen neste år. Gruppen hadde ingen innvending mot at foreslåtte underleverandører blir tatt i bruk, så fremt at det er foretatt tilstrekkelige vurderinger ift. GDPR. Unit avklarer dette.

Aksjoner:

- Unit sjekker om nødvendige GDPR avklaringer er utført ifm. inngåelse av rammeavtalen
- Unit sjekker muligheten for å endre Databehandleravtalens tekst om underleverandører til mer generell tekst, for å redusere omfang på endringer i avtalen ved endring av underleverandører.

Tilråding:

Rådgivende gruppe gir sin tilslutning til at Unit avdeling BIBSYS tar i bruk tjenester fra leverandører som det er etablert rammeavtale med på vegne av sektoren. Databehandleravtalen mellom Unit og konsortie-deltakerne bør gjøres mer generell om underleverandører.

RG-2018/43 Fellestjeneste for referansestiler

Jone Thingbø oppsummerte kort bakgrunn for saken, hvor prosjektgruppen for APA-referansestil har forespurt Unit er villig til å publisere norsk APA-referansestil. Unit rådførte seg med RG på epost om saken. Det ble spurt om arbeidet var relevant for institusjonene, og om det var ok at denne tjenesten ble tillagt BIBSYS-konsortiet. Det ble et positivt svar på dette og Unit vil publisere norsk APA-referansestil på nettsiden. Unit informerte om at de vil sørge for at dette arbeidet vil bli vurdert ift en langsiktig løsning. Thingbø ba gruppen om innspill på videre arbeid med referansestiler og om mulige samarbeidsområder knyttet til oppgaveskriving. Bibliotekene utøver en del undervisning og har her en mulighet til å gå foran

ved å samarbeide om basiskomponenter som kan inngå i en større undervisningssammenheng. Det ble kommentert at det foregår en del samarbeid på området allerede, og at det ikke var umiddelbart behov for mer tjenester fra Unit. Det var enighet om å skynde seg langsomt i denne saken.

Tilrådning:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering

RG-2018/44 Strategisk arbeidsgruppe for systembehov

Denne arbeidsgruppen er tiltenkt ansvaret for å gi strategiske råd om tida etter 2021 (forbi kontrakten om Alma/Oria). Dette betyr både å kartlegge forretningsprosessene til institusjonene og å undersøke systemlandskapet. I den forbindelse ble åpen publisering nevnt som noe som vil gi store endringer i bibliotek-verdenen, i tillegg til generell digitalisering. Å se helhetlig på behovene og å samarbeide vil også være smart. Det anbefales å endre navn på arbeidsgruppen til «Strategisk arbeidsgruppe for tjenestebehov», istedenfor «systembehov». RG imøteser at det snarlig opprettes en arbeidsgruppe som kan jobbe med temaet.

Aksjoner:

- Unit jobber videre med mandatet

Tilrådning:

Rådgivende gruppe ber Unit om å ferdigstille mandat og opprette arbeidsgruppen

RG-2018/45 Orienteringssaker

- a) Prolongering av Rådgivende gruppe
Rådgivende gruppe vil bli prolongert inntil ny modell for tjenestestyring er på plass.
- b) BIBSYS-konferansen og LÅT-dag
Programkomiteen ser ikke behov for at Rådgivende gruppe har en plenumssesjon, noe gruppen sa seg enig i. RG og UHR – Bibliotek vil bli rådført ifm. utforming av innhold til bibliotekledermøtet. Det er planlagt med en egen LÅT-dag 11. mars, dagen før BIBSYS-konferansen starter.
- c) Nasjonalt vitenarkiv
Gruppen fikk et innblikk i det pågående arbeidet med utredning av hvordan et nasjonalt vitenarkiv kan realiseres. Det kom et råd fra RG om å stramme opp bruken av begrepene publisering vs. tilgjengeliggjøring.

RG-2018/46 Eventuelt

Framover vil gruppa løse noen saker via Skype i stedet for i fysiske møter. Større diskusjonssaker tas i møte.

Unit

Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Referat fra

Videomøte i Rådgivende gruppe 19. oktober 2018

Tid: 1300 - 1400

Referent: Anita Ellerås

Til stede: Håvard Kolle Riis (leder), Rune Brandshaug, Karin Rydving, Hilde Trygstad, Hilde Høgås, Anita Bergsvenkerud, Mona Magnussen.

Fra Unit deltok: Jone Thingbø, Per Hovde, Nina Karlstrøm

Fravær: Ingen.

RG-2018/47 Alternativ tilgang til artikler dersom forhandlingene om fellesavtaler med forlagene ender med brudd

Oppfølgingssak fra RG-2019/33. Unit har utredet fire løsningsalternativ og ønsket tilbakemelding fra Rådgivende gruppe på alternativene.

Punkt 1. Fjernlån internt i konsortiet

En rekke saker er meldt inn til Ex Libris via Salesforce og Idea Exchange som ved implementering vil gi bedre funksjonalitet i Alma. Unit har trykk på sakene og pusher disse via våre kanaler, men det vil uansett ta tid før ny funksjonalitet blir implementert. Det er problematisk at en så viktig funksjon har så store mangler, og dette må Unit løfte opp på høyt nivå hos Ex Libris. Konsortiet trenger en effektiv fjernlånsfunksjon for artikkelkopi uavhengig av et eventuelt brudd med en leverandør. Unit følger opp dette. Det ble stilt spørsmål om det kan være aktuelt for Unit å lage egne løsninger på siden av Alma. Dette er ikke ønskelig da det er krevende og sårbart for feil.

Punkt 2. Fjernlån fra eksterne baser

Systemintegrering med tjenester som bl.a. Subito og Worldshare er ikke teknisk mulig i dag. Integrering basert på e-post rapporter blir for usikkert og gir lite gevinst. Gruppen var enig om at det kun er systemintegrasjon som er aktuelt, og dette er avhengig av at tjenestene kan støtte

proxy-basert NCIP. Unit følger opp mot de viktigste tjenestene for å innhente informasjon om eventuell støtte for proxy-basert NCIP er på deres roadmap.

Punkt 3. Tilgang via Open Access

Det eksisterer OA-tjenester som kan integreres med Oria slik at de blir lettere tilgjengelig for sluttbruker ved søk i Oria. Andre OA-tjenester krever nettleser plug-in. Arbeidsgruppen for Oria må involveres i dette arbeidet og utarbeide informasjon og veiledning om de ulike alternativene. Det ble en diskusjon i gruppa om vi bør anbefale ResearchGate, da denne har dårlig rykte på seg i forhold til opphavsrett og rettigheter. Nina Karlstrøm understreket at Research Gate ikke publiserer noe og derfor ikke bryter noen lover, men at det er den enkelte forsker som publiserer og som må forholde seg til lovverket.

Unit/LÅT jobber med å oppdatere nettsiden openaccess.no, med informasjon om de ulike OA-tjenestene.

Punkt 4. Anskaffelse av CCC Get It Now

I møtet med UB-BOTT 16. november ble det avklart at det er greit å legge til rette for CCC Get It Now tjenesten. Konsortieavtale gjennom Unit/LÅT er ikke aktuelt på grunn av de pågående forhandlingene med forlagene. Institusjonene har behov for praktisk informasjon rundt kostnadsmodell og avtaleinngåelse, samt veiledninger for konfigurering og integrering med Alma.

Aksjoner:

- Arbeidsgruppa for Oria må involveres for å jobbe med løsninger for Oria-integrasjon med OA-tjenester
- UiO og UiT bidrar sammen med Unit med å lage informasjonspakke med støttemateriell rundt anskaffelse og oppsett av CCC Get It Now.

Tilråkning:

Rådgivende gruppe støtter at Unit, avd. BIBSYS jobber videre med høy prioritet for å få på plass løsningsalternativene 3 og 4. Det må utarbeides en informasjonspakke med veiledninger og støttemateriell som må være klar før 1. januar 2019. Det må jobbes videre med punkt 1 og 2 på lengre sikt.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 20. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. 02 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/2 Årsrapport 2018

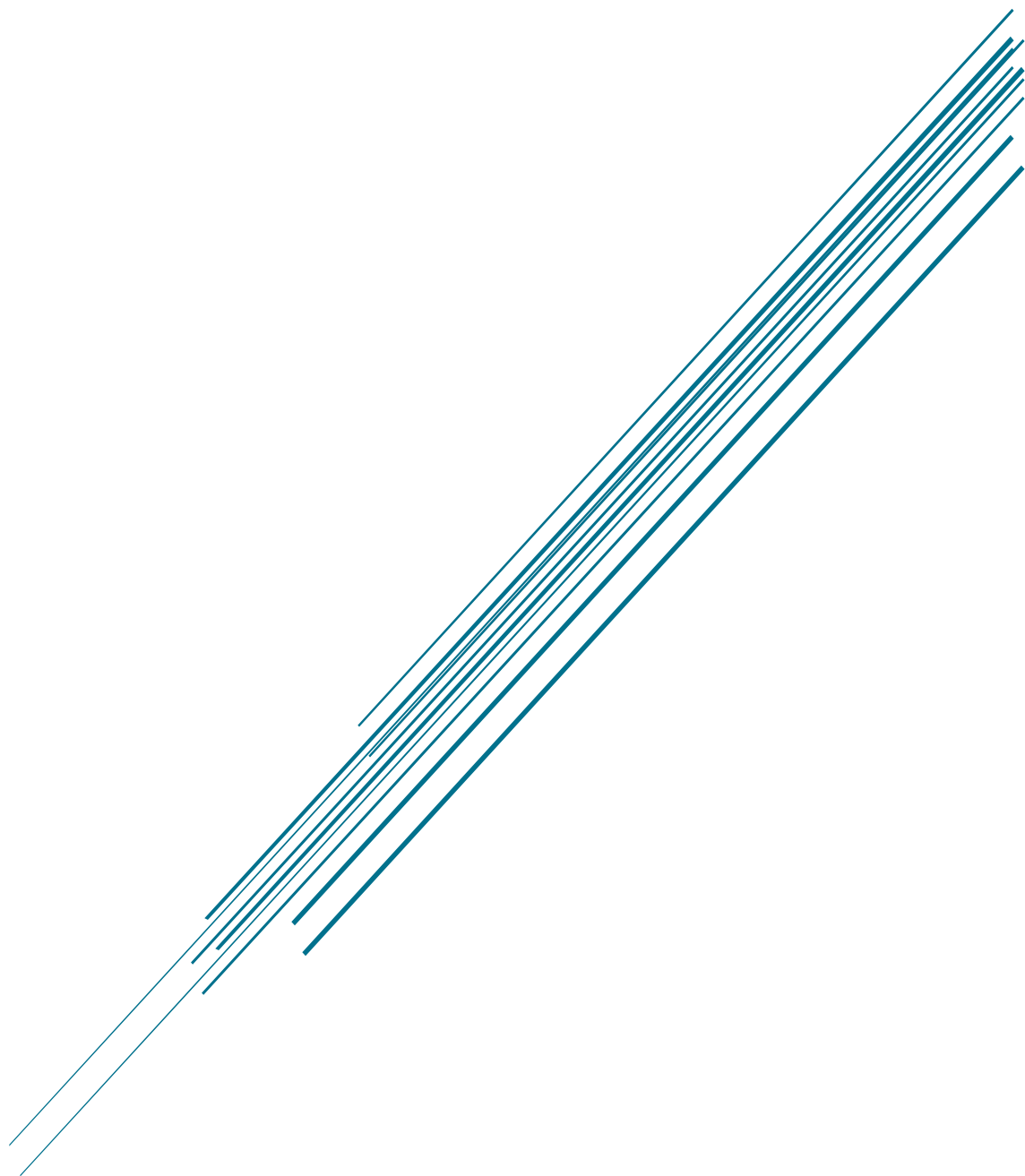
Årsrapport for BIBSYS-konsortiet følger vedlagt.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar årsrapporten til orientering

BIBLIOTEKTJENESTER - ÅRSRAPPORT 2018

Innhold

1 Innledning	3
2 Aktiviteter og resultater	3
2.1 Biblioteksystemet – Alma.....	3
2.2 Felles søketjeneste – Oria.....	7
2.3 Biblioteksystemer felles.....	9
3 Regnskap 2018	11
3.1 Alma	11
3.2 Oria	12
3.3 Biblioteksystemer felles.....	13

1 Innledning

Rapporten gir en oppsummering av alle tjenester med tilhørende aktiviteter og resultater som Unit i 2018 har levert til BIBSYS-konsortiet. 2018 har vært et oppstartsår for Unit, og de tre organisasjonene BIBSYS, Cristin og deler av UNINETT har vært organisert som avdelinger. Virksomhetsplaner er blitt videreført og vi har gjennom 2018 rapport i forhold til dette.

2 Aktiviteter og resultater

Virksomhetsområdet omfatter de viktigste løpende aktiviteter, der essensen er å tilby gode og kostnadseffektive bibliotekstjenester gjennom samarbeid om bibliotekfaglige fellessystem.

For BIBSYS-konsortiet omfatter dette biblioteksystemet (Alma) og felles søketjeneste (Oria), i tillegg til konsortierelaterte aktiviteter (Bibliotekstjenester felles).

Virksomhetsmål for dette området er:

Unit avd. BIBSYS skal levere fellesløsninger og tjenester som gjør bibliotekene til en fremtidsrettet og relevant bidragsyter til institusjonenes forsknings-, undervisnings- og læringsvirksomhet.

Videre presenteres hver av styringsparameterne med planlagte tiltak, ambisjoner og status.

2.1 Biblioteksystemet – Alma

Alma er en tjenesteplattform som skal dekke de behovene BIBSYS-konsortiet har for å drifte fag- og forskningsbibliotek. Alma har følgende styringsparameter:

- *Stabil og sikker forvaltning av bibliotekfaglige systemløsninger med tilhørende tjenester*

Ambisjonene for 2018 var å videreutvikle det totale tjenestetilbudet som biblioteksystemet med tilleggs- og støttetjenester tilbyr, slik at det gir økt merverdi for konsortiet.

Tiltak for å understøtte dette med tilhørende status er beskrevet i tabellen nedenfor.

Resultat

Alma er levert iht. fastsatte SLA-krav i 2018. Det var en driftshendelse 1. oktober hvor Alma var nede i to perioder innenfor *business hours* denne dagen. Problemet skyldtes problemer med lastbalansering i skyløsningen Alma kjører på. Ex Libris kjørte rett i etterkant av disse hendelsene en rotårsaksanalyse med en klar konklusjon av årsaken til problemet og tiltak sammen med sin skyleverandør for å unngå slike problemer i fremtiden. Vi mener Ex Libris håndterte dette på en god måte, og det har ikke vært problemer med dette i ettertid.

Det har løpende blitt utført mindre utviklingsoppgaver/forbedringer enn planlagt under nasjonale tilpasninger. Dette gjelder spesielt utviklingen av ny løsning for brukerhåndtering, BUPS, som ikke ble startet opp i 2018, dels pga. at vi ventet på funksjonalitet og testmiljø i FS for å kunne starte implementeringen, og dels pga. andre prioriterte aktiviteter utenfor Alma mot slutten av året.

Tiltak	Beskrivelse	Status	Risiko
a	Levere Alma med tilhørende nødvendige tjenester for deltakere i BIBSYS-konsortiet i henhold til SLA.	<p>Oppetidsrapporter fra Ex Libris gjennom 2018 viser at de ligger innenfor SLA-avtalen.</p> <p>Ett unntak inntraff 1. oktober da var Alma hadde ikke-planlagt nedetid i to perioder, først fra kl. 09:55 til 10:08, deretter fra kl. 10:44 til 12:51. Ex Libris gjennomførte i etterkant av incidenten en rot-analyse av bakgrunnen og konklusjonen er at det var problemer med last-balansere i deres europeiske datasenter som var årsak til problemet. De har sammen med sky-leverandøren satt inn tiltak som skal forhindre at dette gjentar seg.</p> <p><u>Utvikling:</u></p> <p>Etter store utfordringer med semantisk web-plattformen basert på en graf-database i bunnen ved realisering av verksregister for NB, valgte vi i juni å gå bort fra denne løsningen og gikk over til en ny skybasert plattform uten bruk av graf-database. NB ønsket ikke å videreføre arbeidet med videre utvikling av verksregisteret på denne plattformen, så Unit byttet fokus til realisering av en løsning for emneord basert på den nye sky-baserte plattformen.</p> <p>Grunnlaget for å realisere sanntids brukerprovisjonering vha. BUPS fra FS kom på plass i la. høsten, men det ble av ressursmessige årsaker ikke igangsatt noe arbeid med realisering av BUPS, trinn 3 i 2018.</p>	
b	Levere støttetjenester knyttet til Alma som gir konsortier merverdi i form av brukerstøtte, konfigurasjonsstøtte, tilby veiledninger, kurs og sentral kompetanse om Alma.	<p>Løpende aktivitet.</p> <p>Brukerstøtterapport for 2018 er tilgjengelig i Rådgivende gruppe sitt område i Sharepoint.</p> <p>Det har vært bra aktivitet i arbeidsgruppene for fulfillment, akkvisisjon og Resource Management og disse fungerer bra. De la i starten av året frem sine årsplaner og har i tillegg utarbeidet en felles kommunikasjonsstrategi for gruppene.</p>	
c	Avklare nye/fremtidige behov for	Løpende aktivitet.	

	bibliotekrelaterte tjenester og følge de opp med leverandøren (Ex Libris) og/eller tilby tjenestene selv.	Vi har i 2018 videreført dialogen med Ex Libris vedrørende forbedret funksjonalitet i Alma for fjernlån.	
d	Påvirke videreutvikling av Alma i ønsket retning gjennom god dialog med leverandøren (Ex Libris).	<p>Løpende aktivitet.</p> <p>Dialog med Ex Libris om forbedret fjernlån har vært videreført i 2018.</p> <p>Det har vært gjennomført månedlige customer care møter med Ex Libris i hele 2018.</p> <p>Unit avdeling BIBSYS har blitt med i en IGeLU arbeidsgruppe som skal bistå Ex Libris med å gjøre Alma smartere ved bruk av kunstig intelligens/maskinlæring.</p> <p>I den årlige NERS-avstemningen fikk vi godt gjennomslag for våre høyest prioriterte saker. Ex Libris forpliktet seg som følge av avstemningen å realisere 180 complexity points fordelt på følgende fire endringsønsker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resource Management: Indicate whether electronic collections are active in the Institution Zone when searching for portfolios in the Community Zone • Ability to Preview Letters • Allow Rollback to previous Request Status in Resource Sharing Requests • Allow desktop printing directly from Alma <p>Disse endringsønskene var 4 av de 6 som toppet konsortiets liste over saker som ble stemt frem.</p>	
e	Leverer tjenester og løsninger for Nasjonalbiblioteket (NB).	Utviklingen av verksregister som del av oppdraget for NB har ikke gått som forventet. Det oppsto ytelsesmessige problemer knyttet til den underliggende semantiske plattformen med en graf-database for lagring av verksinformasjon. Denne skalerte ikke og viste seg også å være uhyre kompleks å jobbe med.	

		<p>Unit leverte i begynnelsen av august, sterkt forsinket, en versjon av verksregisteret på denne plattformen slik at NB kunne gjennomføre opprydding av verk i Nasjonalbibliografien. Denne versjonen anbefales ikke som en del av en endelig løsning for verksregister da den vil være vanskelig å videreutvikle og vedlikeholde. Den vil driftes inntil videre, men det er ingen planer om å videreutvikle denne tjenesten slik den foreligger.</p> <p>Unit så seg våren 2018 nødt til å endre kurs og velge en annen teknologi ved å gå over til en skybasert plattform levert av Amazon Web Services. Denne er nå etablert og en løsning for emneord bygges på denne plattformen.</p> <p>NB ønsket imidlertid ikke å videreføre samarbeidet om verksregister og sonderer nå mulighetene for å utvikle dette selv.</p>	
f	Gjennomføre systemmessige fusjoner av bibliotek i tråd med strukturendringer i UH-sektoren.	<p><i>Tidsavgrensede oppdrag.</i></p> <p><u>Sammenslåinger:</u></p> <p>Sammenslåing av Høyskolen Diakonova og VID er fullført i 2018.</p> <p>Sammenslåing av Westerdals Oslo ACT med Høyskolen i Kristiania ble startet høsten 2018 og var ikke avsluttet ved årets utgang.</p> <p><u>Nye medlemmer/ importter:</u></p> <p>Sykehuset Innlandet ble godkjent som nytt medlem i konsortiet og Unit har jobbet med å etablere en Alma-instans for dem og import av deres beholdning inn i Alma. Arbeidet var ikke avsluttet ved utgangen av 2018.</p> <p>Nasjonalmuseet for Kunst, Design og Arkitektur er også på vei inn som nytt medlem i konsortiet og arbeidet med å få de om bord startet mot slutten av året og fortsetter inn i 2019.</p>	
g	Starte prosessen med å vurdere Alma opp mot andre biblioteksystem på markedet for å forberede eventuelt systemskifte ved kontraktens utløp.	<p><i>Løpende aktivitet</i></p> <p>Planer om etablering av en arbeidsgruppe som skal kartlegge behov til en fremtidig løsning. Liten</p>	

		fremdrift i denne perioden. Det har vært fokus på etablering av Unit og styringsmodell for sektoren. Det er forventet økt innsats på dette arbeidet fra starten av 2019.	
--	--	--	--

2.2 Felles søketjeneste – Oria

Oria tilbyr søk i bibliotekenes samlede ressurser. Styringsparameter for Oria er:

- *En tilgjengelig søketjeneste med verdiøkende funksjonalitet utover basisproduktet som gir raske og gode resultater ved søk for sluttbrukere som søker etter informasjon og kunnskap.*

Ambisjonen for 2018 er at Oria skal levere relevante søk der 95 % av søkene målt over et kvartal, har en responstid på under 2,5 sekunder og tjenesten skal være tilgjengelig minimum 99,5 % av tiden målt over et kvartal, med unntak av planlagt nedetid.

Tiltak for å understøtte dette med tilhørende status er beskrevet i tabellen nedenfor.

Resultat

Oria har blitt levert innenfor de fastsatte SLA-kravene, selv om det har vært noen driftshendelser, spesielt i H2. Disse følges opp særskilt mot leverandør.

Det har løpende blitt utført mindre utviklingsoppgaver/forbedringer knyttet til Oria. Dette inkluderer tilpasninger for overgang til nytt grensesnitt, forbedringer knyttet til blankt bestillingsskjema og forbedret meldingsfunksjonalitet; melding ved bruk av Internet Explorer, generell melding i alle instanser av Oria, samt mulighet for lokale meldinger.

Antall brukerstøttehenvendelser knyttet til Oria varierer gjennom året og det har i perioder vært for lang responstid på disse sakene. En del av disse sakene er i skjæringspunktet mellom Oria og Alma og særskilt med tanke på tilgang/aktivering av elektroniske ressurser. Det er identifisert behov for å øke kapasiteten på Oria generelt og lenketjener spesielt.

Tiltak	Beskrivelse	Status	Risiko
a	Levere en felles søketjeneste via Oria, som tilbyr søk i bibliotekets samlede ressurser; bøker, artikler, tidsskrifter, musikk, filmer og elektroniske ressurser m.m.	Løpende aktivitet I skrivende stund foreligger ikke oppetidsrapport for Q4. Basert på oppetidsrapport for Q3 er oppetiden de siste 12 måneder (oktober 2017 – september 2018) på 99,92 %. Oppetiden i Q3 var på 99,87 %. Da det var noen driftshendelser i Q4 forventes det at oppetiden totalt for 2018 er noe lavere enn 99,92 %, men at oppetiden er innenfor de fastsatte SLA-kravene. Det forventes at responstiden også vil være innenfor SLA-kravene (nær 100 %).	

		Rapporten for Q3 var på 100 %.	
b	Det skal avklares evt. ytterligere muligheter som ligger i leverandørens basisprodukt for å kunne yte utvidete tjenester til konsortiet, herunder også fra deltakerinstitusjonene til deres brukere	Løpende aktivitet Release-notes for nye versjoner sjekkes og vurderes med tanke på hva som er relevant og hensiktsmessig for konsortiet. Arbeidsgruppen involveres i vurderingene.	
c	Etablere/integrere med verdiøkende funksjonalitet utover leverandørens basisprodukt som vil gi merverdi for sluttbruker, eksempelvis integrasjon med plattformen for semantisk web og andre relevante kilder.	Løpende aktivitet Det er gjort tilpasninger av det nye grensesnittet basert på konsortiets ønsker og behov, både med tanke på utseende og utviklet funksjonalitet. Arbeidsgruppen er involvert i forbindelse med innspill og prioritering.	
d	Det skal gjøres nødvendige tilpasninger og ytes support på løsningen i samarbeid med leverandør.	Løpende aktivitet Det registreres at omfanget saker relatert til Oria varierer gjennom året og at det i perioder bygges opp en backlog av saker. Nye og høyt prioriterte saker løses dog innenfor rimelig tid, og det har gjennom året blitt iverksatt midlertidige tiltak/innsats for å ta ned antall åpne saker. Et krevende område er knyttet til lenketjeneren og det er identifisert som et tiltak å øke kompetansen hos tjenesteekspertene for Alma, slik at de kan håndtere flere saker knyttet til lenketjener. Dette er påbegynt, men ikke realisert fullt ut. Det er identifisert behov for å øke kapasiteten på Oria generelt og lenketjener spesielt. Det gjennomføres månedlige statusmøter med Ex Libris om høyt prioriterte saker som er meldt til Ex Libris.	
e	Nye relevante datakilder skal gjøres søkbare og tilgjengelige, eksempelvis lokal indeksering av BIBSYS DLR/BIRD.	Tidsavgrensede oppdrag. Autoritetsposter er importert som selvstendige poster i søkeindeksen. BIBSYS DLR/BIRD tilbyr pr nå ikke data for regelmessig eksport. Import av Norart er under arbeid	
f	A-Å liste for databaser og navigasjon i semantisk web plattformen, skal	Videre utvikling er lagt på is i påvente av å se om funksjonalitet som skal komme som en	

	etableres og integreres i systemet.	del av standard Primo vil kunne erstatte tjenesten, ref anbefaling fra Rådgivende gruppe.	
g	Alle institusjoner skal kunne ta i bruk det nye grensesnittet for Oria.	Det nye grensesnittet er klart til bruk og ca 40-45 institusjoner har gått over til nytt grensesnitt. Institusjoner overføres fortløpende etter hvert som de melder at de ønsker å ta i bruk det nye grensesnittet. Majoriteten av bruk er på det nye grensesnittet.	

2.3 Biblioteksystemer felles

Her tilfaller generelle aktiviteter som ikke direkte tilhører tjenestene Alma eller Oria.

Resultat

Vi har opprettholdt godt samarbeid med Rådgivende gruppe, som har bidratt med råd og gode diskusjoner.

Vi har forvaltet kontrakten ovenfor Ex Libris og fått frem forbedringsområder. Jevnlige møter med representanter fra Ex Libris på ulike nivå inklusiv toppledelsen, har vært med på å opprettholde og forbedre relasjonen og vår påvirkningsmulighet.

Vi har ferdigstilt ny kostnadsfordelingsmodell som ble vedtatt av BIBSYS Styre i desember 2017 og tatt i bruk ifm beregning av årlig avgift i 2019.

Vi har etablert ny databehandleravtale og personvernerklæring som støtter GDPR og vi har utarbeidet og forelagt Rådgivende gruppe utkast til ny konsortieavtale.

Deltakelse i ulike komiteer har bidratt til at konsortiets interesser har blitt ivarett.

Tiltak	Beskrivelse	Status	Risiko
a	Konsortieadministrasjon Målsetning: -Følg opp deltakende institusjoner ved behov	Vi gjennomførte ett dialogmøte med en institusjon som hadde utfordringer knyttet til bruken av Alma og Oria. Begge parter fikk positivt utbytte.	
b	Kontraksadministrasjon Målsetning: -Strategisk kontakt med Ex Libris ledelse -Oppfølging av inngått avtale om	Det har vært gjennomført kvartals vise møter med ansvarlig leder for Ex Libris' brukerstøtte levert til konsortiet. Vi opplever å bli hørt når saker blir eskalert. Ex Libris besøkte Unit i Trondheim, hvor tema var organisatoriske endringer hos	

	<p>leveranse av Alma og Primo</p>	<p>begge parter, og dialog om deres tjenester innen pensumlistesystem og forskningsdata.</p> <p>Det ble under IGeLU-konferansen gjennomført møte med Ex Libris om brukerstøtte og overordnet rundt kontrakten og potensielle nye tjenester.</p> <p>Vi opplever at Ex Libris prioriterer disse møtene og stiller med mange relevante personer.</p>
c	<p>Avtaleverk</p> <p>Målsetning:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Utarbeide ny konsortieavtale -Oppdatere Databehandleravtalen -Implementere tiltak iht. GDPR 	<p>Ny databehandleravtale er utformet og sendt til signering. Implementering av tiltak iht. GDPR vil fortsette i 2019.</p> <p>Ny personvernerklæring er utformet og delt med konsortiet</p> <p>Ny generell konsortieavtale som skal erstatte dagens gjeldende avtale er utarbeidet og tatt i bruk i andre konsortier. Avtalen ble presentert på RG møte 10. oktober. Rådgivende gruppe ønsket at videre behandling av avtalen utsettes til det foreligger en avklaring om organiseringen av tjenestene. Dette er planlagt avklart i løpet av 2019.</p>
d	<p>Rådgivende gruppe</p> <p>Målsetning:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Forberede og gjennomføre RG møter -Involvere RG i viktige saker som omhandler Unit -Utrede og foreslå ny kostnadsfordeling 	<p>Det ble gjennomført fire møter, hvorav ett nettmøte. Rådgivende gruppe er blitt orientert om arbeidet med å etablere Unit som organisasjon.</p> <p>Ny kostnadsfordelingsmodell er vedtatt og tatt i bruk ved beregning av årlig avgift for 2019.</p>
e	<p>Komitearbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> -Systemleverandørgruppen -Nordic Networking Group -Den norske emneordskomiteen -Den norske katalogkomiteen 	<p>Det er i løpet av året gjennomført flere møter i komiteene.</p> <p>Referat fra møtene gjøres tilgjengelig på respektive nettsider: Biblev.no, bibsys.no/nng, bibliotekutvikling.no/ressurser/kunnskapsorganisering/den-norske-katalogkomite, bibliotekutvikling.no/ressurser/kunnskapsorganisering/norsk-komite-klassifikasjon-indeksering-nkki/</p>

3 Regnskap 2018

Regnskapet blir først presentert samlet for BIBSYS-konsortiet, og deretter innenfor hvert av de tre områdene.

BIBSYS-konsortiet samlet	2018 Total		
	Budsjett	Regnskap	Avvik
Overføringer fra tidligere år	5 127	5 127	0
Overføring fra deltakerinstitusjoner	38 058	38 242	-184
Sum overføringer	43 185	43 369	-184
Lønn inkl overhead	24 700	19 122	5 578
Driftskjøp	17 344	21 086	-3 742
Reiser	500	607	-107
Udisponerte overføringer	640	0	640
Sum forbruk	43 184	40 815	2 369
Sum total	1	2 554	-2 553

Et samlet regnskap for BIBSYS-konsortiet viser et positivt resultat på kr 2 554 000. Dette beløpet vil overføres til 2019. Denne overføringen er betydelig mindre enn regnskapet etter 2. tertial skulle tilsa. Prognosen viste en positiv overføring på ca 5 mNOK. I all hovedsak skyldes avviket at merverdiavgift på lisensavgiften først ble bokført i desember.

Det var mindre aktivitet i første tertial enn budsjettet. To nye ansatte har fra andre halvår bidratt til økt aktivitet. Vi har gjennom hele 2018 hatt konsulent i rollen som tjenesteansvarlig Alma, da internt ansatt har vært i fødselspermisjon og senere sagt opp sin stilling. Vi har i tillegg hatt innleie av konsulenter for å tilføre kompetanse og økt kapasitet, blant annet i prosjektet som har kartlagt tjenestebehov.

3.1 Alma

52330003 Biblioteksystemet Alma	2018 Total		
	Budsjett	Regnskap	Avvik
Overføringer fra tidligere år	5 127	5 127	0
Overføring fra deltakerinstitusjoner	31 319	31 480	-161
Sum overføringer	36 446	36 607	-161
Lønn inkl overhead	20 127	15 923	4 204
Driftskjøp	15 478	18 421	-2 943
Reiser	200	336	-136
Udisponerte overføringer	640	0	640
Sum forbruk	36 445	34 680	1 765
Sum total	1	1 927	-1 926

Regnskapet for Alma viser et underforbruk på lønn. Dette skyldes i hovedsak at det har vært

mindre aktivitet på nasjonale tilpasninger og brukerhåndtering enn det var lagt opp til i budsjettet.

På Driftskjøp er det et overforbruk ift. budsjett som reduserer overskuddet for året til i underkant av 2 MNOK. Dette vil bli overført til neste års budsjett.

Merforbruket på Driftskjøp skyldes i hovedsak innleie av konsulenter for å dekke opp rollen som tjenesteansvarlig for Alma da tjenesteansvarlig etter retur fra fødselspermisjon sa opp sin stilling. Det ble fra 1.1.2019 ansatt en ny person i rollen som tjenesteansvarlig.

3.2 Oria

52330002 Oria	2018 Total		
	Budsjett	Regnskap	Avvik
Overføringer fra tidligere år	0		0
Overføring fra deltakerinstitusjoner	4 266	4 289	-23
Sum overføringer	4 266	4 289	-23
Lønn inkl overhead	2 350	2 387	-37
Driftskjøp	1 766	1 569	197
Reiser	150	95	55
Sum forbruk	4 266	4 051	215
Sum total	0	238	-238

Regnskapet viser et overforbruk på lønnskostnader på i underkant av 40.000,-.

Driftskjøp, som inkluderer lisens for Primo til Ex Libris, møtekostnader og innleie av konsulenter viser et underforbruk i forhold til angitt budsjett. Den budsjetterte summen på driftskjøp er nok angitt noe høyere enn reelt budsjettert, noe som skyldes innføring av nytt økonomisystem og ajourføring av budsjettposter.

Reisekostnader i 2018 har vært lavere enn estimert. En årsak til dette er at det planlagte møtet i arbeidsgruppen i november ikke ble gjennomført.

Regnskapet viser en positiv overføring på 238' til 2019.

3.3 Biblioteksystemer felles

52330004 Bibliotekstjenester felles	2018 Total		
	Budsjett	Regnskap	Avvik
Overføringer fra tidligere år	0		0
Overføring fra deltakerinstitusjoner	2 473	2 473	0
Sum overføringer	2 473	2 473	0
Lønn inkl overhead	2 223	812	1 411
Driftskjøp	100	1 096	-996
Reiser	150	176	-26
Sum forbruk	2 473	2 084	389
Sum total	0	389	-389

Dette prosjektet endte med en overføring til 2019 på kr 389'. En stor oppgave har vært å sørge for at avtaler og prosedyrer er iht. GDPR. Vi har brukt konsulentbistand i dette arbeidet. En annen stor oppgave har vært å utarbeide en ny kostnadsfordelingsmodell. Kostnad på konsulentkjøp er feilaktig budsjettert i posten lønn inkl OH, men er regnskapsført som driftskjøp.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 20. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/3 Budsjett og planer 2019

Budsjett

Budsjettåret 2019 er det første året hvor Unit utarbeider et felles budsjett. Det har vært en tidkrevende og utfordrende prosess som har pågått inntil nylig. I sist RG møte i sak RG-2018/32 presenterte vi budsjetttrammen 2019 for BIBSYS-konsortiet.

Budsjetttrammen var basert på en overføring fra 2018 på ca 5 mNOK og en samlet overføring fra deltakerne på samme nivå som i tidligere år.

Regnskapet omtalt i Årsrapporten viser en positiv overføring på Kr 2 554', det er ca 2,5 mNOK mindre enn hva prognosen viste i høst. Budsjetttrammen blir samlet 40,6 mNOK. Budsjettprosessen har i tillegg avdekket høyere kostnader enn det som var kjent da vi anbefalte å opprettholde samme overføring fra deltaker institusjonene. Dette betyr at vi har et betydelig strammere budsjett enn det vi utarbeidet i desember. Foreløpig budsjettet er gjengitt i tabellen under.

BUDSJETT BIBSYS-konsortiet 2019	
	alle tall i 1000 kr
Overføring fra 2018	2 554
Overføring fra deltakerinstitusjoner	38 058
Sum overføringer	40 612
Lønn inkl overhead	25 151
Driftskjøp inkl reiser	18 059
Sum forbruk	43 210
Mer (-)/mindre (+) forbruk	-2 598

Tabell 1 Foreløpig budsjett BIBSYS-konsortiet 2019

Vi vil foreta en ny gjennomgang av budsjettet og gjøre nødvendige kutt for å få budsjettet i balanse og deretter fordele dette på de tre områdene; Biblioteksystemtjenesten (Alma), søketjenesten (Oria) og Bibliotek tjenester felles. Det vil bli utarbeidet en årsplan for hvert område når endelig budsjett foreligger.

Planer

Biblioteksystemtjenesten Alma

Vi har ikke en endelig årsplan for Alma i 2019. Det er tre grunner til det. For det første har budsjettarbeidet tatt lengre tid enn forventet. For det andre har Alma fått en ny tjenesteansvarlig som er i gang med å sette seg inn i arbeidsoppgaver og som gradvis får en bedre forståelse av nødvendige prioriteringer. For det tredje ble det i januar igangsatt en kartlegging av konsortiets tjenestebehov, for å sikre at vi har tilstrekkelig beslutningsgrunnlag til å prioriter de rette aktivitetene og sørge for nødvendig forankring. Prosjektet ble ledet av en konsulent og et sammendrag av prosjektet og funn i analysefasen er presentert i vedlegg til denne saken.

På grunn av et stramt budsjett har vi valgt å avslutte prosjektet etter analysefasen, men vi ønsker å realisere noen quick wins og noen prioriterte tiltak.

Prosjektet foreslår noen forbedringstiltak og vi ønsker å rådføre oss med RG om hvilke tiltak vi bør prioritere.

Vi presenterer under noen viktige tjenester som bør prioriteres:

Støttetjenester er en hovedoppgave som skal videreføres. Det er identifisert et behov for å jobbe mer med å utvikle en mer enhetlig og brukervennlig inngang til de veiledningene, systembeskrivelsene, brukerfora og annen informasjon som i dag ligger på nettsidene. Det er viktig at informasjonen er lett tilgjengelig og at oppdaterte veiledninger fra arbeidsgruppene deles på en enkel måte og når brukerne. Det ønsker vi å jobbe videre med i 2019.

Brukerhåndtering er et område det er viktig å prioritere og er forbedringstiltak identifisert i kartleggingsprosjektet. I rapporten fra arbeidsgruppen for brukerhåndtering, datert 8.2.2017 er det anbefalt å fase ut BIM og BIBSYS-Feide. Det har vært vanskelig å finne alternativer til BIBSYS-Feide, alternativer med god sikkerhet og uten for store økonomiske konsekvenser knyttet til anskaffelse, drift og vedlikehold, men vi vil starte et arbeid som skal resultere i et beslutningsgrunnlag for hva som skal gjøres videre. Det skal presenteres for Rådgivende gruppe.

En tjeneste for Emneord er et utviklingsprosjekt som er ønsket av Rådgivende gruppe, men som dessverre i lang tid har vært på vent i påvente av utviklingsressurser. I 2018 har man utviklet en teknisk plattform for denne tjenesten. Ettersom det er lenge siden RG tilrådet etablering av denne tjenesten har vi igangsatt et forprosjekt som skal tydeliggjøre målbildet, avklare en minimumsløsning sammen med UiO og bidra til en omforent framdriftsplan med klare leveranser og milepæler basert på gode estimater for kostnader til utvikling av tjenesten. Dette håper vi å ha på plass i løpet av mars 2019 og vi vil i forlengelsen av dette utarbeide en sak som vil bli presentert til Rådgivende gruppe

Søketjenesten Oria

Av løpende aktiviteter som inngår i denne budsjettposten inngår administrasjon av konsortiet, brukerstøtte og veiledning(er). Ny versjoner av grunnsystemet Primo vil følges opp mot Ex Libris og det vil bli gjort fortløpende mindre justeringer på konfigurasjon og tilpasninger, samt mindre utviklingsoppgaver knyttet til Oria. Dette gjøres i tett samarbeid og i dialog med arbeidsgruppen for Oria som også vil bli fulgt opp på, og mellom, de regelmessige møtene.

I løpet av første halvår skal de gjenstående institusjonene overføres til nytt grensesnitt. De lokale tilpasningene og tilleggstjenestene knyttet til Oria vil også bli flyttet til skydrift.

Av større utviklingsoppgaver vil det bli arbeidet videre med definisjon og utredning av utvidet støtte for initiering av fjernlån i Oria; primært kopibestillinger og støtte for flere materialtyper. Det vil også bli arbeidet med oppfølging fra workshop om bestillinger, noe som kan resultere i utviklingsbehov.

Det vil bli lagt inn bedre testdekning av egenutviklet kode slik at det vil bli lettere å verifisere at egenutviklede tillegg fungerer når Primo blir oppdatert til nye versjoner.

Det er også påtenkt en revisjon av tilfredsstillende av krav til universell utforming. Dette må ses i sammenheng med generelt arbeid med universell utforming i Unit.

Bibliotek tjenester felles

Denne budsjettposten omfatter aktiviteter som går på tvers av tjenestene Alma og Oria og er knyttet til oppfølging av konsortiet, avtaler, kontrakt og leverandør. I tillegg inngår aktivitet knyttet til Rådgivende gruppe og deltakelse i komiteer.

Her følger en kort presentasjon om hva som inngår i de ulike aktivitetene og hva som foreløpig er planlagt.

Oppfølging konsortiet: Dette omfatter dialogmøter, og oppfølging av behov knyttet til deltakelsen i konsortiet. Vi har gjennomført dialogmøter i januar og vil dersom budsjettet tillater det gjennomføre noen til i løpet av året.

Oppfølging av kontrakt og leverandør: Det er planlagt kvartalsvis nettmøter med Ex Libris med fokus på support og tjenestekvalitet og det er planlagt ett møte med Ex Libris ledelse.

Avtaler: Det er utarbeidet en ny konsortieavtale som er tatt i bruk i andre konsortium. Arbeidet med avtalen er satt på vent til det er bestemt hvordan fellestjenestene skal organiseres etter forslag fra RG. Det er behov for en revidering av databehandleravtalen og personvernerklæringen. Det er usikkert om dette blir prioritert i inneværende år.

Rådgivende gruppe: Det er planlagt fire fysiske møter, og ved behov avtales nettmøter.

Komitearbeid: Unit er medlem av flere komiteer og grupper. Dette er Den norske katalogkomite' og Norsk komite for emnedata. Vi deltar som medlem i Systemleverandørgruppen, hvor vi p.t innehar sekretærrollen og i Nordic Network Group (NNG) som er en videreføring av SVUC. Vi har også et medlem i IGeLU Steering Committee.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/4 Alma - status

Siste rapport for oppetid og responstider i Alma gjelder for Q3 i 2018. Rapport fra Q4 er i skrivende stund ikke publisert. Rapporterte tall i denne rapporten er gjengitt nedenfor og viser at både oppetid og responstid er innenfor kravene som er stilt til Alma.

Oppetider

Ex Libris rapporterer om følgende oppetider for Alma i tredje kvartal i 2018:

- Business hours oppetid (3 mndr): 99,97 %
- Totalt (3 mndr): 99,97 %

Oppetid siste 12 måneder, juli 2017 – juni 2018:

- Business hours oppetid (12 mndr): 99,96%
- Totalt (12 mndr): 99,96 %

Alma hadde 9 planlagte nedetider i løpet av tredje kvartal, ingen av disse i business hours. Det var to tilfeller av ikke-planlagt nedetid på til sammen 139 minutter, begge utenfor business hours.

Responstider

- For tredje kvartal 2018 rapporterer Ex Libris følgende responstider (server side): 97,6 % av alle transaksjoner svarer innen 3 sekunder.
 - 94,9 % av alle transaksjoner svarer innen 2 sekunder.
 - 83,9 % av alle transaksjoner svarer innen 1 sekund.
-

Brukerstøtte

I januar 2019 lanserte Unit nye nettsider. Dette er et godt utgangspunkt for å videreutvikle nettsidene til Alma. Veiledninger, kurs, diskusjonsforum og annen informasjon ligger på ulike underadresser. Vi vil vurdere om dette kan gjøres mer brukervennlig.

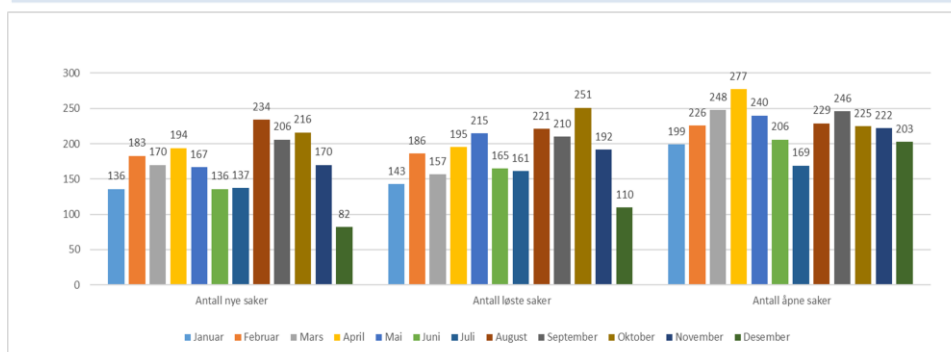
SAKER SISTE PERIODE

Totalt nye registrerte Alma- og Oria saker i 2018: **2.031**

Alma-saker	Oria-saker
1.477	554

Totalt i 2018 ble **2.026** saker løst og avsluttet.

ANTALL NYE, LØSTE OG ÅPNE SAKER I 2018 PR. MÅNED

Figur 1: Nye, løste og åpne saker

Arbeidet som ble startet i 2018 med å få ned svartiden skal videreføres. Vi ser noen trender i forhold til økning i antall saker ved semesteroppstart og nedgang i ferier. Antall åpne saker har stabilisert seg på rundt 200.

Bruker registrer selv hva saken handler om og i hvilken kategori den er, og saken løses i førstelinje support. Er saken mer komplisert sendes den videre til tjenesteekspertene som er andrelinje support.

Hva saken handler om har konsekvenser for hvordan den behandles. Det får konsekvenser for svartiden. Over 50% av sakene som går videre fra førstelinjen behandles av Alma-teamet. Resten går videre til Ex Libris. Ex Libris håndterer feilmeldinger, feil i systemet, eller spørsmål knyttet til funksjonalitet som ikke kan løses hos Unit.

Noen saker medfører at man må igangsette utviklingsarbeid på Alma. Da tar saken lengre tid.

En oppgave vi jobber mye med er å følge opp saker som ligger hos Ex Libris. Det vil vi også ha fokus på i 2019.

For detaljer rundt brukerstøtte, se Brukerstøtterapporter som er vedlagt.

Varsling om uønsket innsyn i informasjon om lån

Ved et bibliotek som er deltaker i BIBSYS-konsortiet er det ved en tilfeldighet avdekket at bibliotekarer får innsyn i hva bibliotekets låntakere har lånt hos andre biblioteker i BIBSYS-konsortiet. Dette har skjedd når låntaker-ID er den samme for begge institusjoner.

Datatilsynet har tidligere definert at det foreligger et avvik dersom personopplysninger er uautorisert utlevert. Vi kan ikke se at bibliotekaren har et tjenstlig behov for å ha dette innsynet.

Som databehandler tar Unit brudd på GDPR på alvor, og Units hendelsesresponsteam for GDPR og datasikkerhet er aktivert. I tråd med rutinene våre, varsler vi behandlingsansvarlig om hendelsen.

Unit har i samspill med Ex Libris løst utfordringen knyttet til innsyn i informasjon om lån fra andre bibliotek i konsortiet. Utrulling av løsningen er ferdigstilt.

Informasjon til institusjonene i BIBSYS-konsortiet om behov for sletting av låntakerinformasjon i Alma.

Det har tidligere vært en diskusjon om sletting av inaktive lånere, den ønsker vi nå å følge opp. Vi ser at det fortsatt er en del inaktive låntakere eller låntakere som av andre grunner bør vurderes slettet fra Alma.

Det er enkelt institusjon, i rollen som behandlingsansvarlig, har ansvar for å påse at informasjon om låntakere blir slettet i Alma når behandling av denne typen personinformasjon ikke lenger er nødvendig. Unit vil bistå i dette arbeidet. Vi sender ut informasjon om dette til bibliotekledere.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med å utarbeide veiledninger og en felles trinn-for-trinn-veiledninger for best mulig identifisering og sletting av brukerdata.

Låntakerprofiler i Alma kan oppstå som følge av FS-import eller manuell registrering. Vi vil vurdere tiltak som raskere avdekker at slike profiler ikke lenger er nødvendig, og således kan slettes i Alma. Vi har en sak hos Ex Libris for å få en bedre løsning for å identifisere låntakere som ikke lenger er aktive.

Nasjonale tilpasninger

A-Å liste

Se egen sak om dette, saksnummer RG-2019/12.

Innholdsinformasjon

Innholdsinformasjon (forsidebilder og beskrivelser) har tidligere blitt importert til Bibliotekbasen til bruk på de bibliografiske postene og i sluttbrukertjenestene. I forbindelse med overgangen til Alma ble ny import lagt på is i påvente av ny teknisk løsning.

I 2018 ble det utviklet en ny importløype for data fra Bokbasen og Nielsen Bookdata. Vi er i slutfasen av forhandlinger om en oppdatert kontrakt med Nielsen BookData. Dette på grunn av endret teknisk løsning fra Nielsen Bookdata (API fremfor filbasert) og at den nye kontrakten må inngås med Unit som avtalepartner.

I 2019 vil importløypen bli slutført for import fra de to innholdsleverandørene og løsningen vil bli satt i drift. Dette innebærer at nye bibliografiske postene blir oppdatert med innholdsinformasjon gjennom regelmessige kjøring. Avtalen med Nielsen BookData inkluderer også tilgang til innholdsdata for eksisterende poster og disse vil bli importert gjennom en engangskjøring.

Emneord

Prosjektet bygger videre på Entitetsregister og kan anses som fase to av dette prosjektet. Det betyr at det i 2018 ble etablert en teknisk plattform som en basistjeneste som emneordregisteret skal utvikles på.

Utvikling av støtte for emneord ble besluttet tidligere, men da det av ulike årsaker har tatt noe tid før igangsetting av arbeidet har vi igangsatt et forprosjekt som skal tydeliggjøre målbildet, styrke dialogen med kunden og som skal bidra til en omforent framdriftsplan med klare leveranser og milepæler.

Brukerhåndtering

I rapporten fra arbeidsgruppen for brukerhåndtering, datert 8.2.2017, er det anbefalt å fase ut BIM og BIBSYS-Feide. Rapporten anbefalte en ny tjeneste, BIBSYS User Provisioning Service (BUPS), som skulle erstatte BIM for brukerprovisjonering og nye autentiseringsløsninger for brukere som ikke er tilknyttet en Feide-institusjon.

Dette arbeidet har gått sakte fram til nå. Årsaken er at det har vært vanskelig å finne alternativer til BIBSYS-Feide for autentisering og autorisering av brukere som ikke er tilknyttet Feide vertsorganisasjoner (de som i dag håndteres i BIBSYS-Feide). I tillegg har vi ventet på tjenester i FS som muliggjør en mer dynamisk provisjonering av brukere fra FS etter hvert som de kommer inn i FS. Denne funksjonaliteten kom på plass i FS ila. høsten 2018.

Ex Libris lanserte i år (2019) en ny Identity Service for autentisering av brukere. Denne flytter passord og autentisering av internal users ut av Alma til en ekstern autentiseringstjeneste (IdP) eid og driftet av en tredjeparts-leverandør. Samtidig har vi hatt en vellykket implementasjon av Microsoft Active Directory Federation Services (ADFS) som autentisering for Stortinget. ADFS brukes både mot Alma og Oria med god funksjonalitet, inklusive SingleSignOn (SSO).

Vi har nå fire gode autentiseringsmetoder for Alma og Oria:

- Feide
- ADFS
- Ex Libris Identity Service
- Email login

De to siste er aktuelle for institusjoner som ikke kan være Feide-institusjon eller har

ADFS; samt for enkeltbrukere (walk-ins), sykehus-ansatte og andre som faller utenfor hovedløsningen for autentisering ved institusjonen.

Unit, seksjon for bibliotek tjenester, planlegger nå fortgang i arbeidet med å erstatte BIM og BIBSYS-Feide med oppdaterte løsninger. I en overgangsperiode vil det være mellomløsninger av BUPS (BUPS-1 og BUPS-2) for provisjonering av brukere i institusjoner som ikke benytter FS.

Unit vil holde RG oppdatert mht. planer og gjennomføring tiltak knyttet til å fase ut BIM og BIBSYS-Feide.

Sammenslåinger

Det har ikke vært fullført nye sammenslåinger siden forrige ordinære RG-møte.

Inntak av nye institusjoner i konsortiet

Oppdraget med å få Sykehuset Innlandet HF operativ som Alma-institusjon er ferdigstilt.

Vi har et pågående oppdrag for å få Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design inn i konsortiet. Ny Alma-instans for dem er opprettet og det jobbes med å flytte deres betydelige beholdning inn i denne. Omfanget av poster er relativt stort med ca. 112 000 titler.

Nasjonalbiblioteket

Det jobbes med å etablere en Tjenesteavtale mellom NB og Unit for de tjenestene som Unit leverer til NB.

Tjenestene som driftes er:

1. Automatlager-tjeneste
2. DigitAlt
3. Fjernlånspurring
4. Pliktavlevering
5. Nasjonalt autoritetsregister for person
6. Verksregister
7. Tilpassende instanser av Oria

Det forventes at en avtale blir underskrevet i mars.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering.

Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Dato: 07.01.2019

STATUSRAPPORT FOR BRUKERSTØTTE FOR ALMA OG ORIA

RAPPORTERINGSPERIODE: JANUAR - DESEMBER 2018

RAPPORTENS INNHOLD

Hensikten er at rapporten skal gi en oversikt over supportsaker for Alma og Oria for en gitt periode. Rapporten viser antall nye og løste saker siste periode, antall åpne saker totalt, status på åpne saker, fordeling på kø og oversikt over hvilke institusjoner sakene kommer fra.

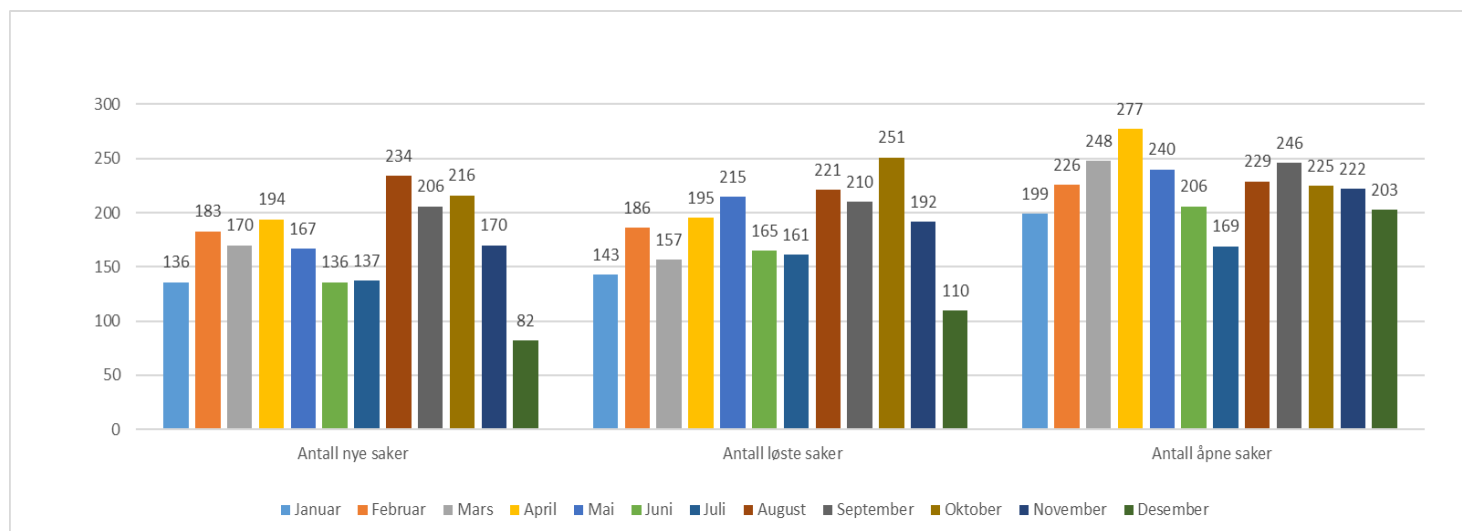
SAKER SISTE PERIODE

Totalt nye registrerte Alma- og Oria saker i 2018: **2.031**

Alma-saker	Oria-saker
1.477	554

Totalt i 2018 ble **2.026** saker løst og avsluttet.

ANTALL NYE, LØSTE OG ÅPNE SAKER I 2018 PR. MÅNED

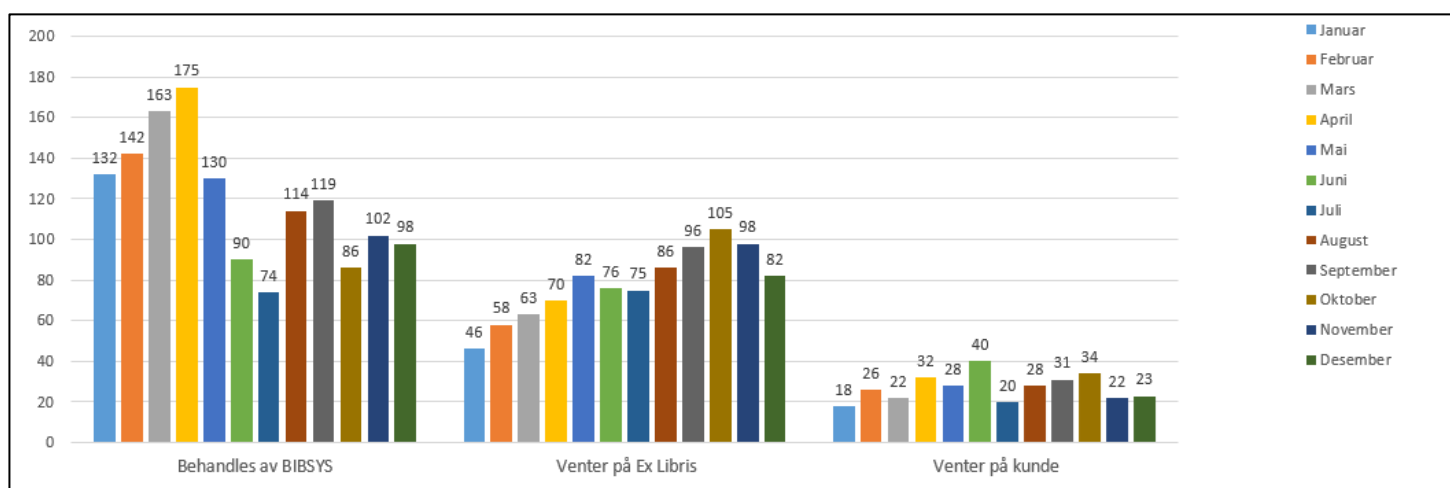
Figur 1: Nye, løste og åpne saker

STATUS PÅ SAKER

Åpne saker i saksbehandlersystemet kan deles inn i tre hovedkategorier:

- Saker under behandling hos BIBSYS
- Saker under behandling hos Ex Libris
 - Saker som er overført til Ex Libris' Salesforce
- Saker som ligger hos kunden
 - Behandlet hos BIBSYS, tilbakesendt til kunde for mer informasjon, kommentar etc.

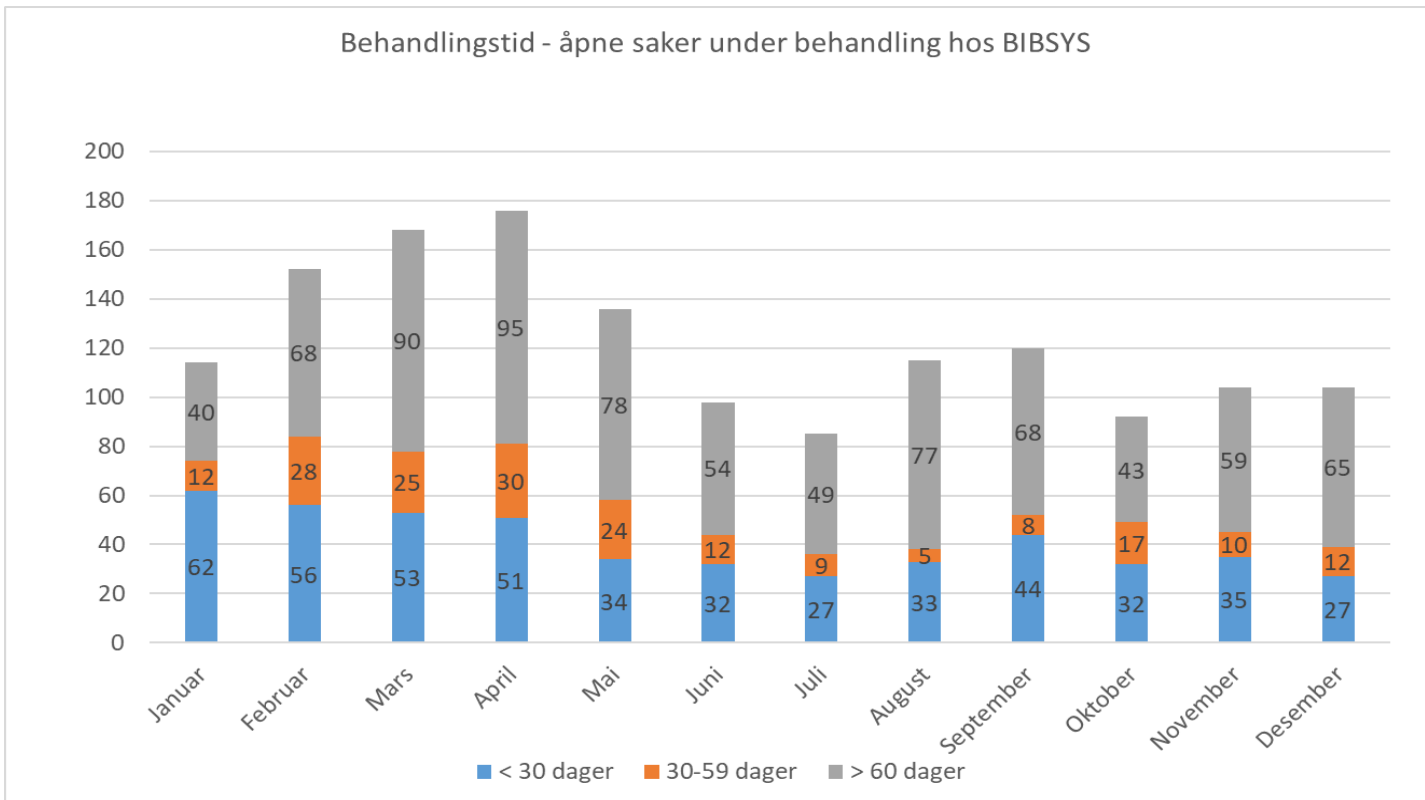
Fordelingen mellom disse kategoriene pr måned:

Figur 2: Status på åpne saker

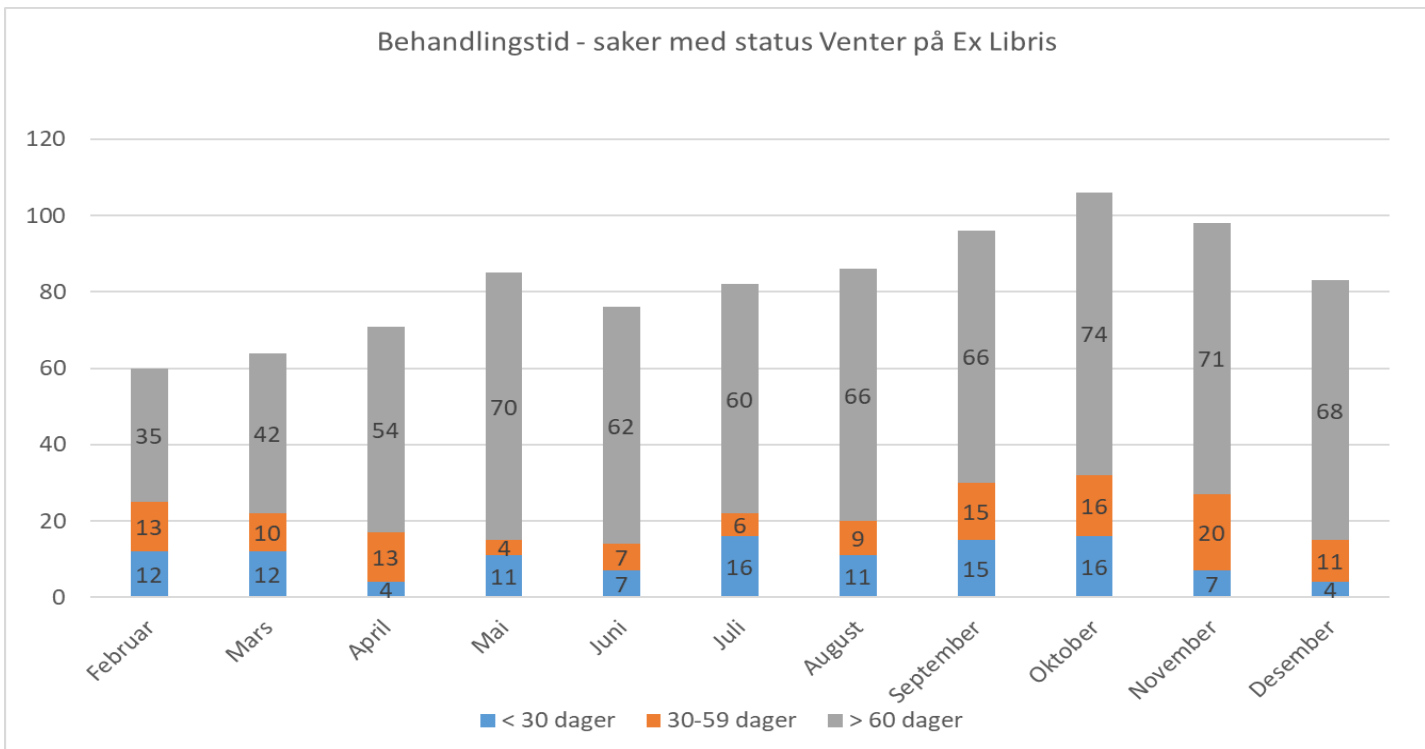
BEHANDLINGSTID ÅPNE SAKER

Figuren under viser hvor lenge sakene i kategorien 'Behandles av BIBSYS' har vært registrert i brukerstøttesystemet:

Figur 3: Behandlingstid - saker hos BIBSYS

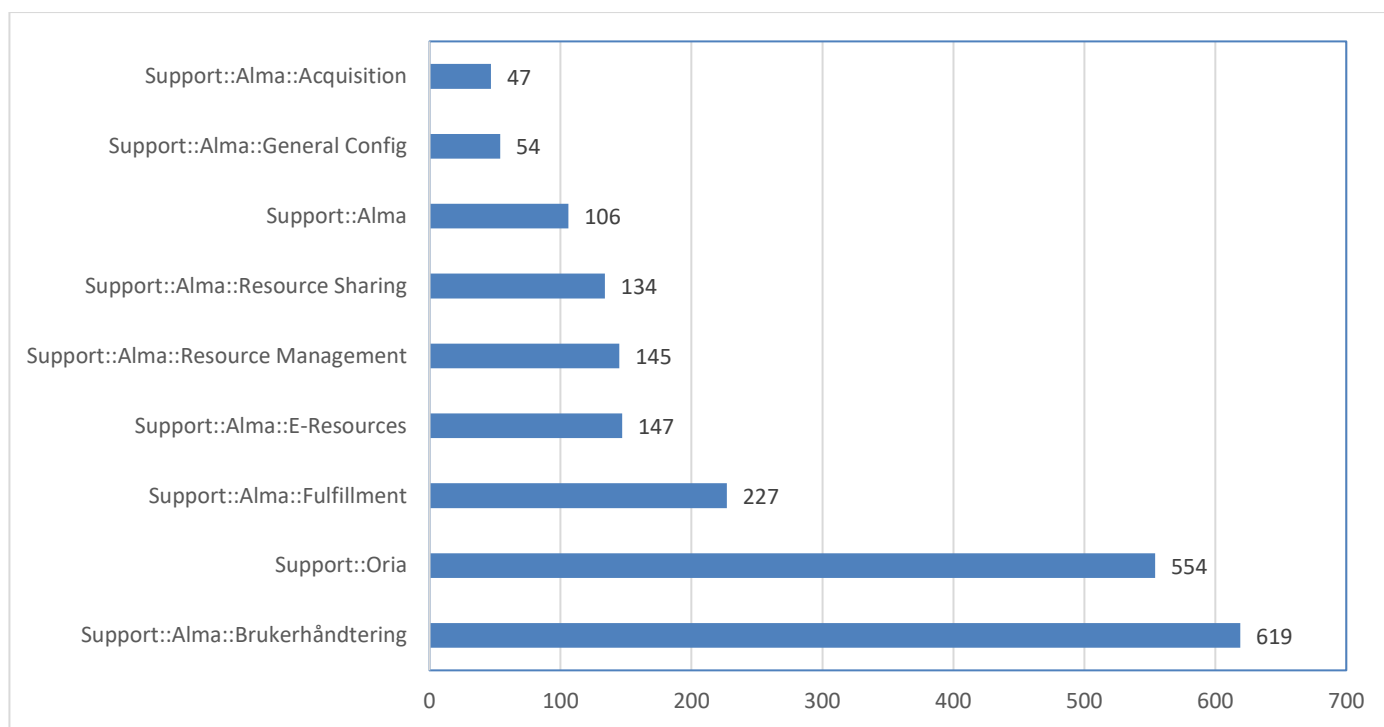
Oversikt over hvor lenge saker som er oversendt Ex Libris har vært registrert i brukerstøttesystemet:

Figur 4: Behandlingstid - saker hos Ex Libris

SAKER FORDELT PÅ UNDERKØ

Sakene som ble registrert i 2018 ble registrert i følgende underkøer:

Figur 5: Saker fordelt på underkø

SAKER FORDELT PÅ INSTITUSJON

2018

Av de 2.031 sakene som ble registrert i år kom 1.774 saker via pålogging i OTRS, fordelt på følgende institusjoner:

Institusjon	Antall saker
UiO, Universitetsbiblioteket	191
NTNU Universitetsbiblioteket	168
Universitetsbiblioteket i Stavanger	106
Nasjonalbiblioteket	103
Universitetsbiblioteket i Agder	100
OsloMet - Storbyuniversitetet - Læringscenter og bibliotek	72
Stortinget	61
UiT Norges arktiske universitet Universitetsbiblioteket	60
Universitetsbiblioteket i Bergen	60
Nord Universitet	57
Folkehelseinstituttet Biblioteket	48

Høgskolen i Østfold Biblioteket	48
PolitiHøgskolen Biblioteket	45
Diakonhjemmet sykehus Medisinsk bibliotek	34
Handelshøyskolen BI	29
Statped bibliotek	29
Norges Handelshøyskole Biblioteket	28
Akershus universitetssykehus HF Medisinsk bibliotek	26
NMBU Universitetsbiblioteket	24
Høgskolen Campus Kristiania	22
Høgskolen i Innlandet	21
Høgskulen på Vestlandet	21
Vestre Viken HF, Drammen sykehus Medisinsk bibliotek	23
Det teologiske Menighetsfakultet Biblioteket	20
Dronning Mauds Minne Høgskole Biblioteket	19
Lovisenberg diakonale høgskole Biblioteket	19
Riksantikvaren Biblioteket	18
Sykehuset Østfold HF Fagbiblioteket	18
Sørlandet sykehus HF Medisinsk bibliotek	18
Departementenes fellesbibliotek	16
Høgskulen i Volda Biblioteket	16
Høgskolen i Sørøst-Norge	16
Høgskolen i Molde Biblioteket	15
VID	15
SINTEF	14
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo Biblioteket	13
Norges idrettshøgskole Biblioteket	13
Statistisk sentralbyrås bibliotek	13
Universitetssenteret på Svalbard AS Biblioteket	13
Forsvarets høgskole Forsvarets høgskoles bibliotek	12
Jernbaneverket Viten	11
SINTEF Biblioteket Fvn 1	10
Norges musikkhøgskole	9
Kunsthøgskolen i Oslo	8
NIFU Biblioteket	8
Konkurransetilsynet Biblioteket	7
NIBIO	6
NINA Biblioteket	6
NLA Høgskolen Biblioteket	6
Bergen ressurscenter for internasjonal utvikling	5
Glomdalsmuseet Biblioteket	5
Helse Møre og Romsdal HF Fagbiblioteket	5
Regionsenter for barn og unges psykiske helse Øst og Sør, RBUP	5
Maihaugens bibliotek	4
Sykehuset Telemark HF Fagbiblioteket	4
Det Norske Nobelintutt Biblioteket	3

HL senteret Biblioteket	3
NILU - Norsk institutt for luftforskning Biblioteket	3
Norges Bank	3
Norsk Oljemuseum Biblioteket	3
Vegdirektoratet Biblioteket	3
Fiskeridirektoratet Biblioteket	2
Forsvarets forskningsinstitutt Biblioteket	2
Misjonshøgskolen Biblioteket	2
Museum Stavanger Biblioteket	2
Norges Forskningsråd Biblioteket	2
Norsk Polarinstitutt Biblioteket	2
Norsk Teknisk Museum Biblioteket	2
Sámi allaskuvla/Sámi University College	2
Institutt for energiteknikk Biblioteket	1
Justis- og beredskapsdepartementet Biblioteket	1
Kriminalomsorgens utdanningssenter Biblioteket	1
Norsk Folkemuseum Biblioteket	1
Norsk Treteknisk Institutt Biblioteket	1
Sámedikki girjerádjju/Sametingets bibliotek	1
Statens institutt for rusmiddelforskning Biblioteket	1

Figur 6: Antall saker pr. institusjon i 2018

Saker registrert via pålogging i OTRS	Saker innkommet via e-post
1.774	257*

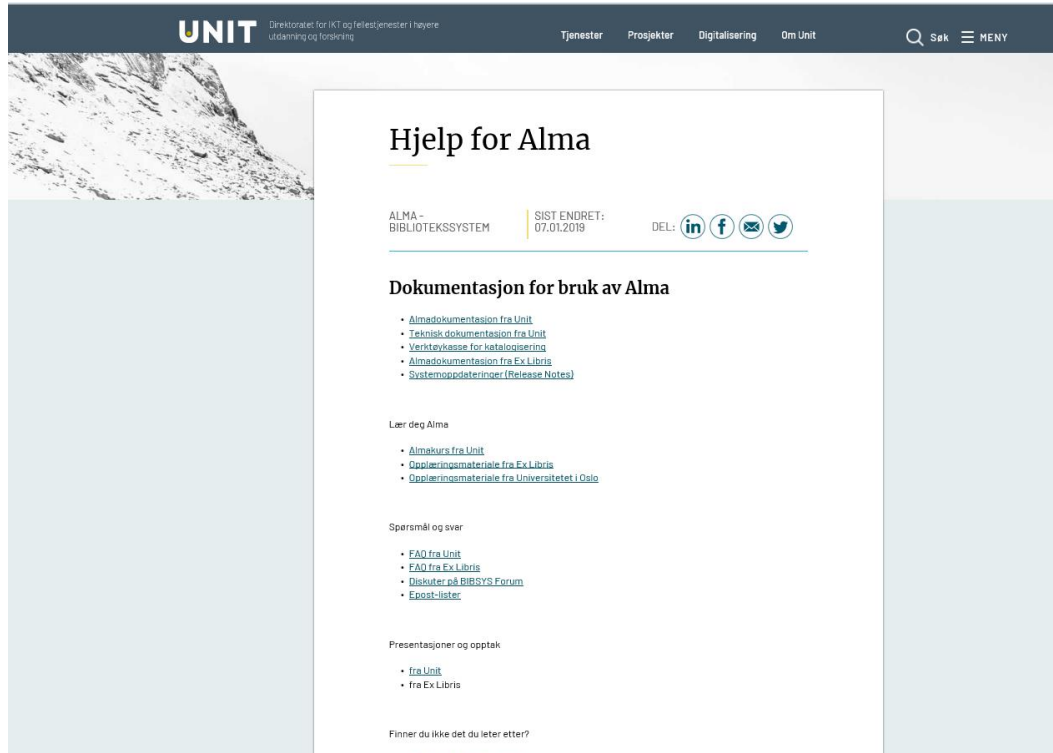
* saker som har kommet inn via e-post er fra kunder utenfor konsortiet som ikke kan logge seg på OTRS. Typisk vil dette være folkebibliotek, studenter, andre henvendelser.

The logo for UNIT, consisting of the word "UNIT" in a bold, teal, sans-serif font. The letter "U" has a small yellow circle inside its upper curve. The background of the slide is a grayscale landscape featuring a wide body of water in the foreground, a bridge in the middle ground, and a range of mountains in the background under a light sky.

UNIT

Direktoratet
for IKT og fellestjenester
i høyere utdanning
og forskning

Veiledning og brukerstøtte

UNIT Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Tjenester | Prosjekter | Digitalisering | Om Unit

Søk | MENY

Hjelp for Alma

ALMA - BIBLIOTEKSSYSTEM | SIST ENDRET: 07.01.2019 | DEL: [in](#) [f](#) [✉](#) [t](#)

Dokumentasjon for bruk av Alma

- [Almadokumentasjon fra Unit](#)
- [Teknisk dokumentasjon fra Unit](#)
- [Verktøykasse for katalogisering](#)
- [Almadokumentasjon fra Ex Libris](#)
- [Systemoppdateringer \(Release Notes\)](#)

Lær deg Alma

- [Almakurs fra Unit](#)
- [Oppføringsmateriale fra Ex Libris](#)
- [Oppføringsmateriale fra Universitetet i Oslo](#)

Spørsmål og svar

- [FAQ fra Unit](#)
- [FAQ fra Ex Libris](#)
- [Diskuter på BIBSYS Forum](#)
- [Epost-liste](#)

Presentasjoner og opptak

- [fra Unit](#)
- [fra Ex Libris](#)

Finner du ikke det du leter etter?

Nye nettsider er lansert på fredag. Det vil bli en prosess videre på å videreutvikle det innholdet vi har liggende ute.

- Dokumentasjon
- Veiledninger
- Kurs
- Brukerforum
- Ofte stilte spørsmål

Hvordan er dine erfaringene med å bruke disse sidene?

Hva kan vi gjøre for at sidene skal bli enda bedre verktøy for deg når du jobber med Alma?

Statusrapport for brukerstøtte på ALMA 2018

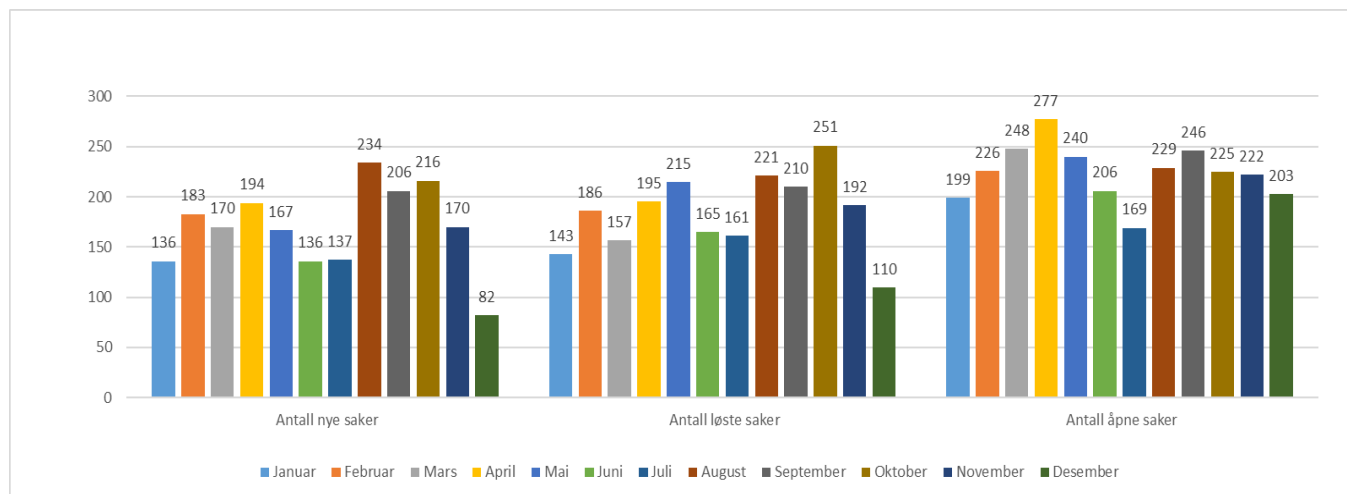
SAKER SISTE PERIODE

Totalt nye registrerte Alma- og Oria saker i 2018: **2.031**

Alma-saker	Oria-saker
1.477	554

Totalt i 2018 ble **2.026** saker løst og avsluttet.

ANTALL NYE, LØSTE OG ÅPNE SAKER I 2018 PR. MÅNED

Figur 1: Nye, løste og åpne saker

1500 saker

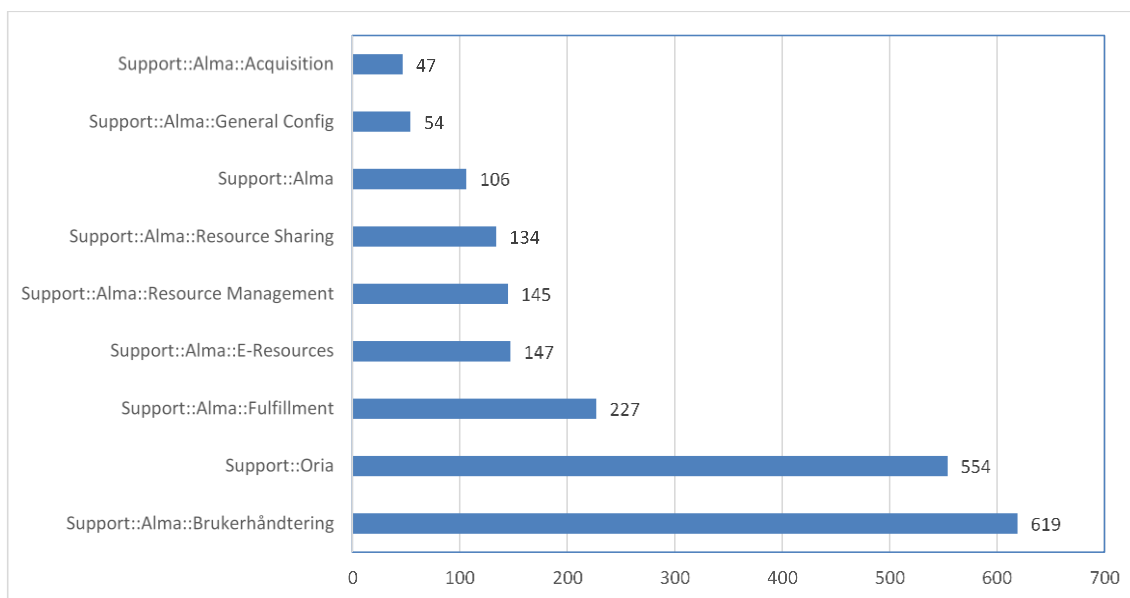
2018:

- Har jobbet med å få ned svartiden
- Ser faste variasjoner i forhold til semesteroppstart og ferier
- Har stabilisert seg på rundt 200 åpne saker

Hvilke typer saker får vi inn

SAKER FORDELT PÅ UNDERKØ

Sakene som ble registrert i 2018 ble registrert i følgende underkøer:

Figur 5: Saker fordelt på underkø

Kunden registrer selv hva saken handler om og hvilken kategori den er og løses i førstelinje.

Er saken komplisert sendes den videre til tjenesteekspertene som er andrelinje.

Her gjør vi en analyse for å vurdere hvordan vi kan løse den.

Hvordan jobber vi med disse sakene?

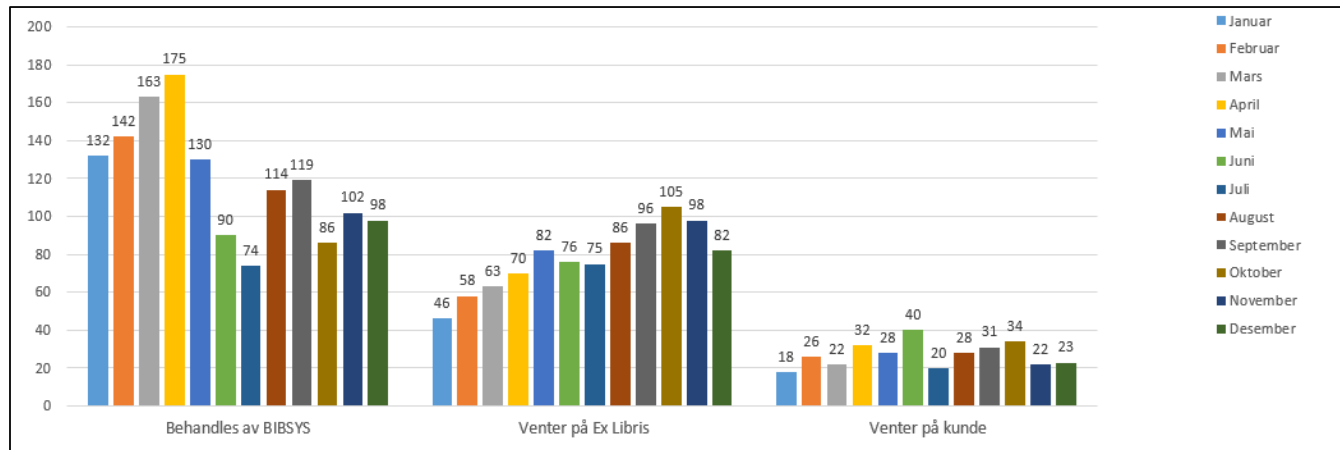
Forventet svartid – den varierer

STATUS PÅ SAKER

Åpne saker i saksbehandlersystemet kan deles inn i tre hovedkategorier:

- Saker under behandling hos BIBSYS
- Saker under behandling hos Ex Libris
 - Saker som er overført til Ex Libris' Salesforce
- Saker som ligger hos kunden
 - Behandlet hos BIBSYS, tilbakesendt til kunde for mer informasjon, kommentar etc.

Fordelingen mellom disse kategoriene pr måned:

Figur 2: Status på åpne saker

Hva saken handler om har konsekvenser for hvordan den behandles får konsekvenser for svartiden.

Behandles av Alma-teamet:
Over 50% av sakene

Venter på Ex Libris:
Ex Libris håndtere feilmeldinger, feil i systemet, eller at vi ikke skjønner funksjonaliteten.

Noen saker medfører at man må igangsette utviklingsarbeid på Alma. Da tar saken lengre tid.

Venter på kunde:
Vil dere ha saken løst må dere følge opp selv når vi ber om mer informasjon.

UNIT

THE NORWEGIAN DIRECTORATE
FOR ICT AND JOINT SERVICES
IN HIGHER EDUCATION
AND RESEARCH

Tjenestekartlegging og systembehov

Rådgivende gruppe – møte 26.02.2019

BAKGRUNN

Vår forståelse av dagens situasjon

Omfang på dagens bibliotek tjenester er ikke klart og tydelig definert og forankret i organisasjonen

- Tjenester er beskrevet på et overordnet nivå
- Ingen beste praksis er definert for bibliotek tjenesteprosesser og graden av harmonisering mellom institusjonene er lav
- Fokus for et prosjekt vil være å kartlegge tjenestebehov og identifisere GAP i tjenester og skape forankring for disse

Dagens funksjonskrav innen bibliotek tjenester er prøvd dekket gjennom standardapplikasjoner og egenutviklede løsninger

- Standardapplikasjoner er valgt uten at det er lagt en helhetlig strategi og utviklingsplan for systemlandskapet
- Integrasjoner utvikles og tilpasses der applikasjonenes funksjonalitet ikke er dekkende og da uten forankring i business case
- Utviklingsbehov adresseres uten forankring i business case og en grundig behovsanalyse

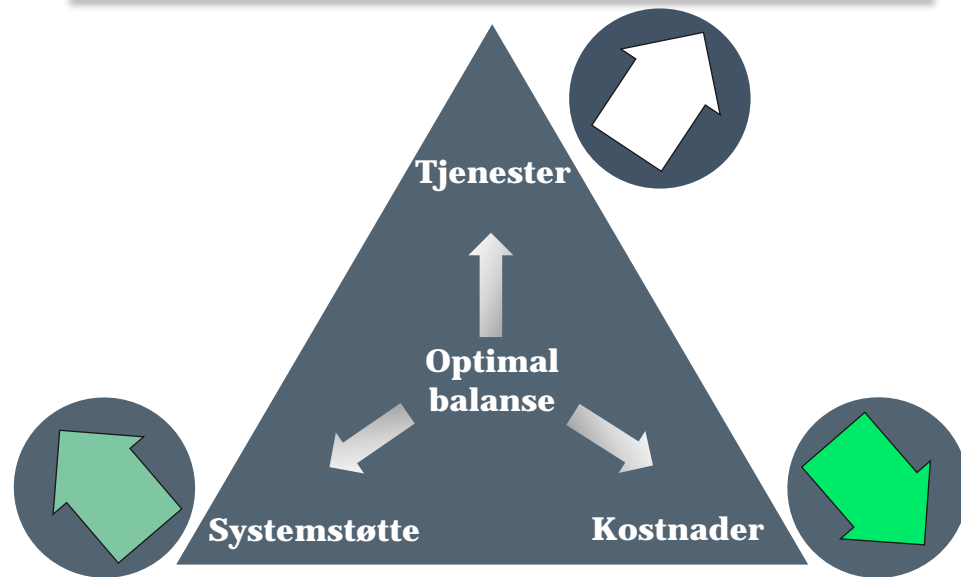
Med riktig tilnærming og ressursoppsett så bør det være mulig å få definert en langsiktig utviklingsplan for å møte endringer i tjenestebehovene

- For å lykkes trengs det en robust og detaljert analyse av tjenestebehovene
- Roller og ansvar mellom avdelinger må tydeliggjøres
- Realistiske planer og prioriteringer må skje ut i fra «kundebehov» til de mest brukte tjenestene

Prosjektets ambisjon er å skape felles forståelse for kundebehov, tjenestespekter og helhetlig systemlandskap

Ambisjon

- Sikre stabile og effektive tjenesteleveranser
- Optimalisere systemløsningene gjennom tydeligere omfang av funksjonalitet
- Redusere drift- og utviklingskostnader

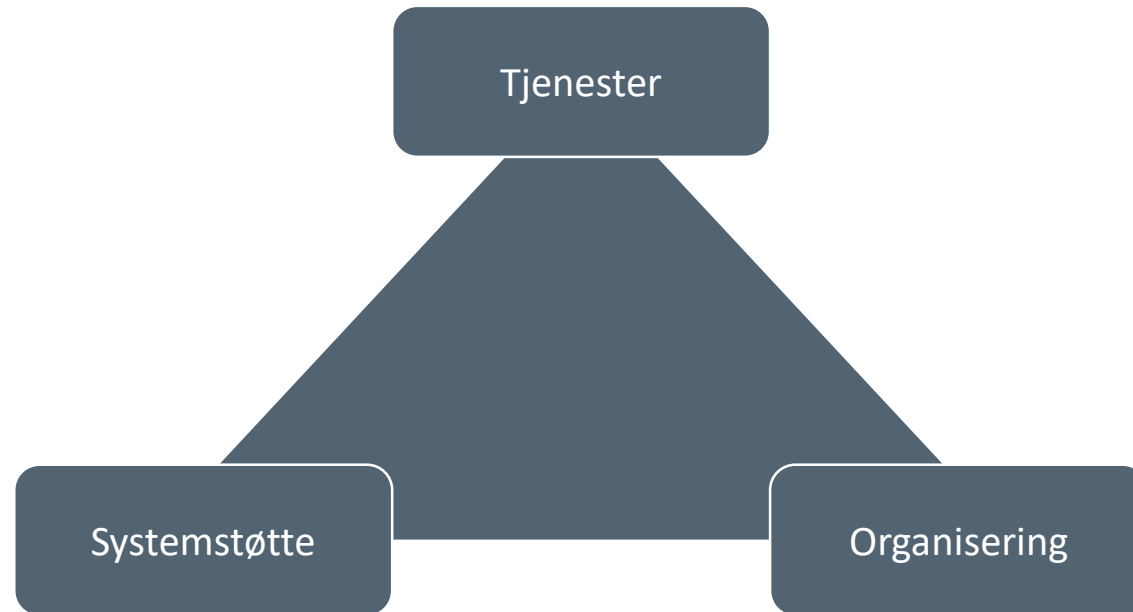
Nøkkelsuksessfaktorer for å lykkes

- ✓ Vurdere alle aspekter før man går inn i løsningsutvikling
- ✓ Robust analysegrunnlag som prioriterer innsats gjennom business case
- ✓ Sikre gjennomføring gjennom strukturert implementering

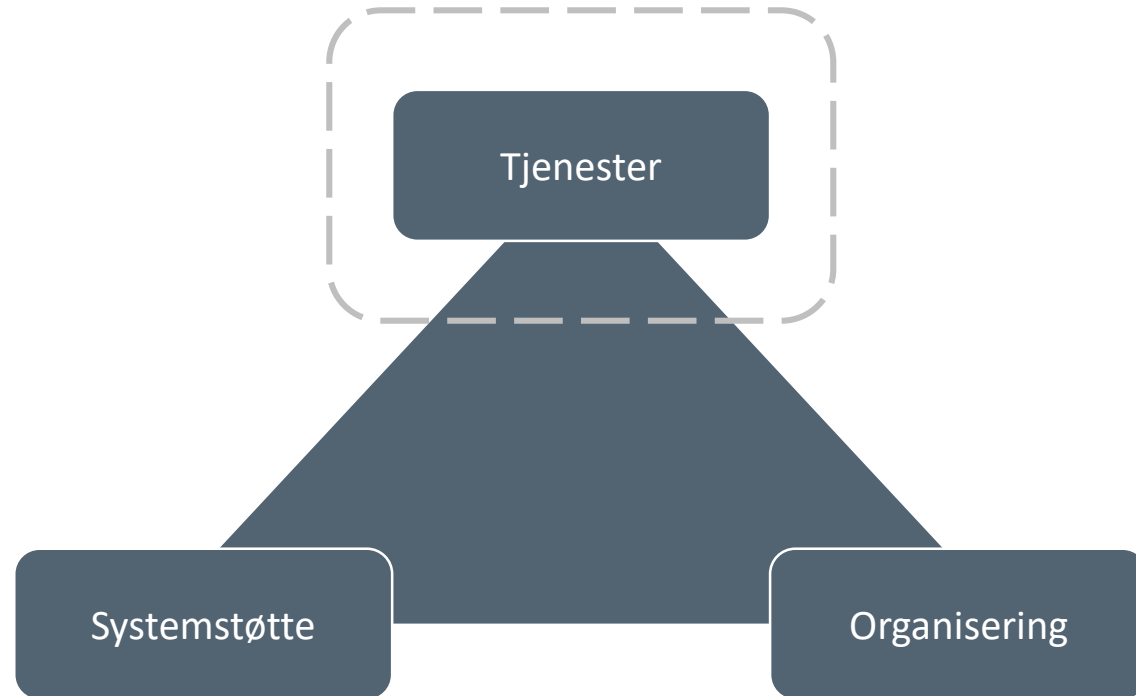

**KARTLEGGING AV
INSTITUSJONENES
TJENESTEBEHOV OG
FUNKSJONSKRAV**

Kartleggingen som ble gjennomført ble kategorisert inn i tre områder; tjenester, systemstøtte og organisering

1. kartleggingsområde: Tjenester

Kartlegging av institusjonenes tjenestebehov og funksjonskrav 1/2

Dagens situasjon

Bibliotekenes funksjonsbehov er godt dekket, men behov for forbedringer knyttet til brukernes adferd mot en digital hverdag

- Funksjonalitet som tilbys for fysiske ressurser* er i hovedsak god
- Støtteprosesser og funksjonalitet til å håndtere elektroniske ressurser er mangelfull til å gi fullgod støtte
- Institusjoner har behov for bedre oversikt og støtte til styring av sine elektroniske ressurser, og kostnadsbruken er primært knyttet til elektroniske ressurser og vesentlig mindre for fysiske ressurser
- Bedre støtte rundt brukerhåndtering og fjernlån er sentralt for bibliotekene
- Brukerreisen for søk og tilgjengeliggjøring av ressurser må være fra et perspektiv som er større enn Alma/Oria

Forbedringstiltak

- Forbedre arbeidsflyt mellom bibliotek- og innkjøpsprosesser for elektroniske ressurser
- For elektroniske ressurser, sikre navnestandarder mellom felles innkjøpte pakker fra forlag og det som ligger i Alma, slik at aktivering og styring av ressurser blir enklere
- Sikre oversikt over pakkens gyldighet og da behov for reinvesteringer
- Posisjonere Alma/Oria inn i en helhetlig brukerreise
- Erstatte BIM-klient og Bibsys-Feide med andre løsninger
- Økt fokus på fjernlån for å bedre funksjonalitet basert på funn i kartleggingen

(*) definisjon ressurser: fysiske, digitalt (egenproduserte elektronisk materiale) og elektronisk (elektronisk materiale levert fra 3.part)

Kartlegging av institusjonenes tjenestebehov og funksjonskrav 2/2

Dagens situasjon

Det finnes områder som kan standardiseres og harmoniseres, som vil kunne gi mer kostnadseffektive tjenester, men som ikke nødvendigvis er ønskelig for alle institusjoner fordi det vil gi dem mindre fleksibilitet

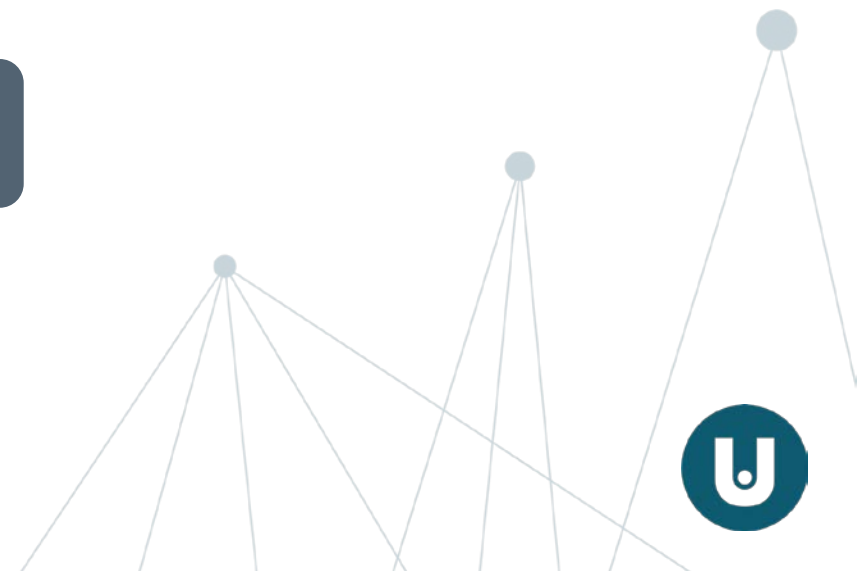
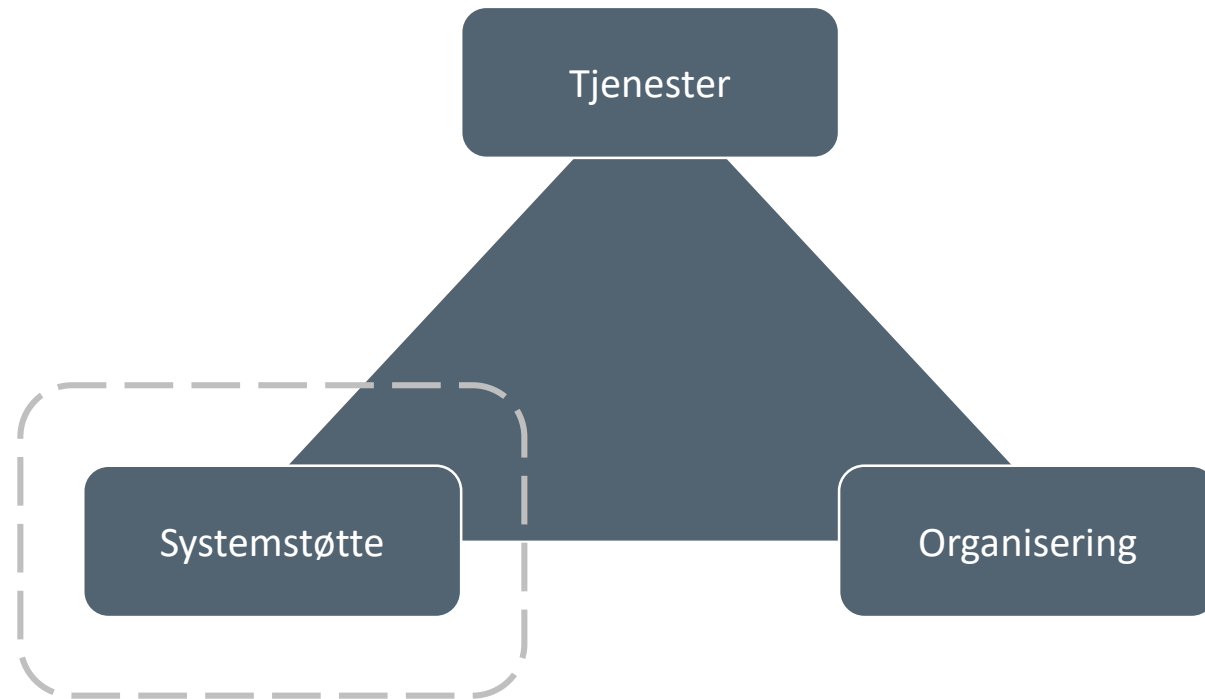
- Få felles rutiner og standardiseringer gjennom beste praksis retningslinjer hva gjelder prosessbeskrivelser og konfigurering som støtter dette er definert
- Lav grad av harmonisering mellom institusjoner, vanskeliggjør sammenligning, benchmarking, som et virkemiddel til å identifisere forbedringspotensial, forbedre arbeidsprosesser og tjenester, og kunne iverksette forbedringstiltak

Forbedringstiltak

- Identifisere funksjonsområder som er egnet for standardisering og harmonisering
- Standardisere og harmonisere funksjonsområder gjennom etablering av beste-praksis oppsett

2. kartleggingsområde: Systemstøtte

Kartlegging av Unit sin systemstøtte og IT-arkitektur 1/2

Dagens situasjon

Uklart målilde for IT-arkitektur:

- Standardapplikasjoner er valgt uten at det er lagt en helhetlig strategi og utviklingsplan for systemlandskapet
- Dagens IT-arkitektur samsvarer ikke med hva som ble tenkt ved anskaffelse, og har blitt til underveis ved enkeltbehov og kortsiktige initiativ
- Dagens IT-arkitektur er preget av kompliserte systemsammensetninger og komplekse integrasjoner
- Lokale tilpasninger er gjort da mottaker- eller avsender-system ikke har tilstrekkelig funksjonalitet som etterspurt fra konsortiet

Forbedringstiltak

- Etablere målilde for IT-arkitektur (metadata, biblioteksystem, søkesystem, autentisering etc) med ryddige grensesnitt og klare linjer over hvem som skal levere hva, til en bedre kvalitet og lavere levetidskostnader
- Bruke konsortiets posisjon til å fremprioritere bedre funksjonalitet fra systemleverandører

Kartlegging av Unit sin systemstøtte og IT-arkitektur 2/2

Dagens situasjon

Hovedapplikasjonene for støtte til bibliotektenester:

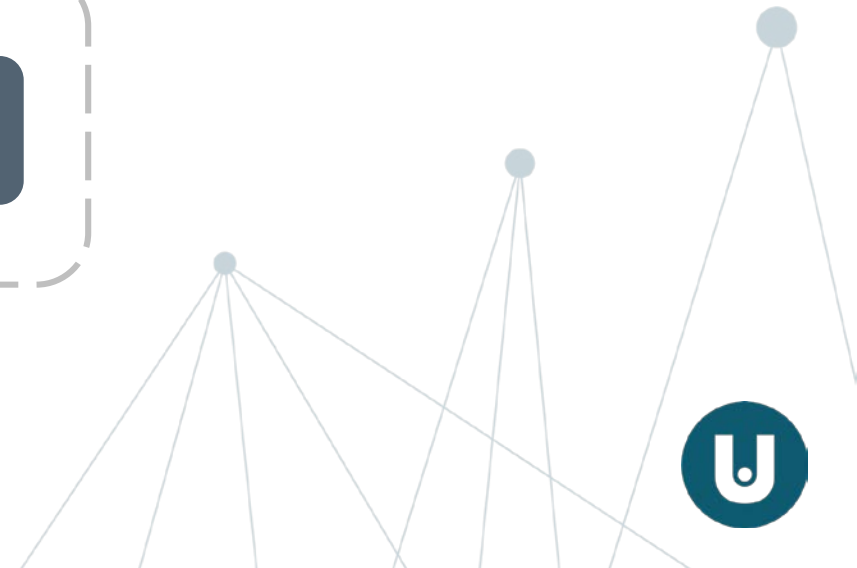
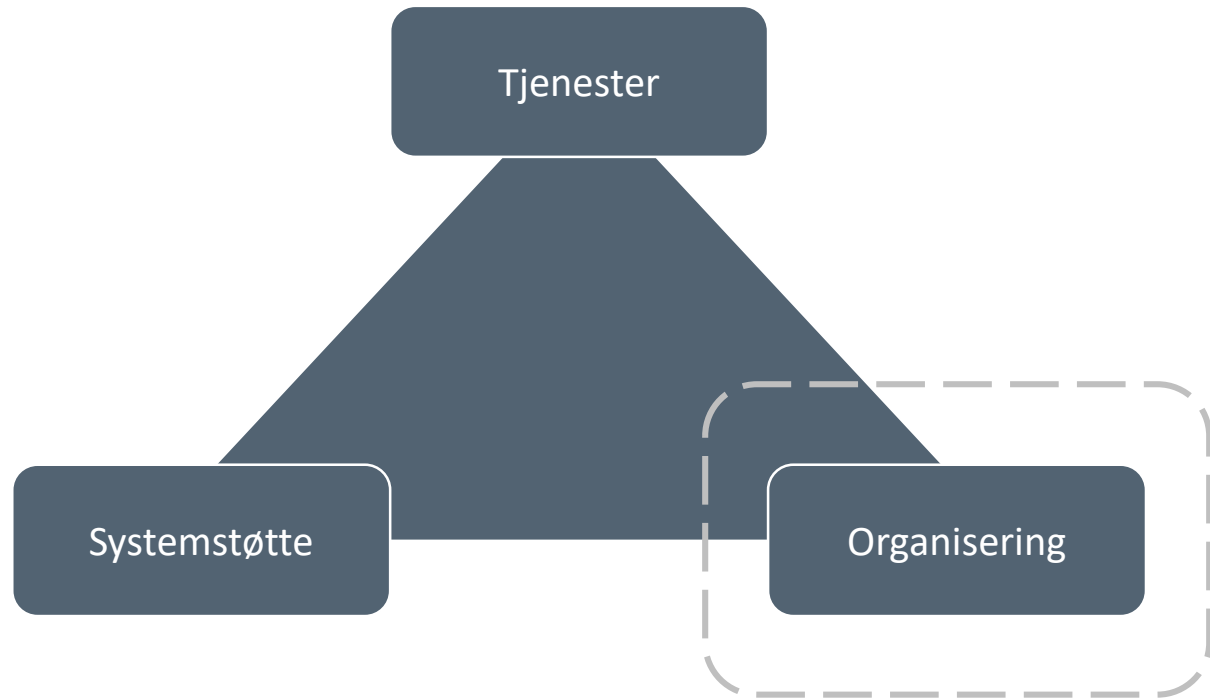
- Alma er satt opp slik at institusjoner står fritt til å konfigurere opp sin instans, noe som reduserer muligheten for harmonisering av løsninger
- Det nå er vanskelig å bytte ut enkeltkomponenten Alma ved neste korsvei grunnet integrasjoner mot andre applikasjoner som er levert av samme systemleverandør som forutsetter Alma som kilde-system
- Behovene som de fleste institusjonene har er begrensende og kan dekkes av langt mindre sofistikerte systemer enn dagens biblioteksystem
- Dagens søkemotor er mindre god på relevansesøk og deterministisk søk for alle typer ressurser

Forbedringstiltak

- Vurdere om institusjonene og deres biblioteker kan få dekket sine behov gjennom en alternativ arkitektur med en samling av mindre, modulære tjenester som samlet sett dekker behovene, og hvor systemkomponenter kan skiftes ut uavhengig av hverandre uten omfattende kostnader

3. kartleggingsområde: Organisering

Kartlegging av Unit sin organisering rundt bibliotek tjenester

Dagens situasjon

Overordnet styring:

- Det etterlyses tydeligere kommunikasjon om blant annet veikart for funksjonalitet og hva som foregår overordnet og hvem som bestemmer kursen videre for konsortiet
- Styringsmodellen er uklar fra rådgivende gruppe ned til Unit sitt ansvarsområde hva gjelder prioriteringer
- Unit har tatt på seg et større ansvar enn man har ressurser til, uten at oppgaver er vurdert i et kost/nytte-perspektiv

Forbedringstiltak

- Etablere veikart for realisering av funksjonalitet og kommunisere dette
- Definere en styringsmodell for konsortiet som regulerer institusjonenes fleksibilitet
- Vurdere Unit sine oppgaver i et kost/nytte perspektiv

PRIORITERING AV FORBEDRINGSTILTAK

Oppsummering forbedringstiltak og behov for prioritering fra rådgivende gruppe

Forbedringstiltak

Tjenester

- Forbedre arbeidsflyt for elektroniske ressurser
- Sikre navnestandarder på elektroniske ressurser
- Oversikt elektroniske ressurser
- Helhetlig brukerreise for Alma/Oria
- Erstatte BIM-klient og Bibsys-Feide
- Økt fokus på fjernlån
- Fokusområder for standardisering og harmonisering
- Standardisere og harmonisere funksjonsområder

Systemstøtte

- Etablere mål bilde for IT-arkitektur
- Fremprioritere bedre funksjonalitet fra systemleverandører
- Vurdere om institusjonene og deres biblioteker kan få dekket sine behov gjennom en alternativ arkitektur

Organisering

- Etablere veikart
- Definere en styringsmodell for konsortiet
- Vurdere Unit sine oppgaver i et kost/nytte perspektiv

www.unit.no

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/5 Årsrapport fra arbeidsgruppene for Alma og årsplaner for 2019

I 2018 ble det etablert tre nye arbeidsgrupper for Alma:

Arbeidsgruppe Akkvisisjon

Arbeidsgruppe Fulfillment

Arbeidsgruppe Resource management (erstattet Bibliografisk gruppe)

Se vedlegg for årsrapport for 2018 og årsplaner for 2019.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering.

Årsrapport for 2018 fra arbeidsgruppene

Innledning

Koordinering på tvers

I løpet av 2018 har arbeidsgruppene funnet en arbeidsform internt. I 2019 vil vi ha økt fokus på at Unit koordinerer seg mer og ser arbeidet mer på tvers av arbeidsgruppene.

Kommunikasjon og produksjon av informasjonsmateriell

Alle arbeidsgruppene har rutiner for å gjennomgå og spre informasjonsmateriell knyttet til Release notes. De forbedrer eksisterende veiledningsmateriell og utarbeider nytt. Tilbakemeldingene fra konsortiet er at dette er viktig for dem.

I 2018 etablerte arbeidsgruppene dok.unit.no for produksjon av veiledninger, tips, råd, og info om Release notes. Spørsmålet er om dette er den beste måten å spre det viktige informasjonsmateriellet på?

I januar 2019 lanserte Unit nye nettsider. Dette gir oss en god anledning til å jobbe mer med hvordan vi best mulig kan nå brukerne. Dette vil vi se på i sammenheng med kommunikasjonsstrategien for arbeidsgruppene.

Behov for avklaring av mandat

Gjennom arbeidet i arbeidsgruppene har det i løpet av 2018 kommet opp flere saker som tyder på at vi må se på mandatet for dette arbeidet på nytt.

Det er behov for avklaring knyttet til forventet arbeidstid brukt i arbeidsgruppene, til virketid på gruppens medlemmer og i hvilken grad arbeidsgruppene kan gi retningslinjer på ulike området for konsortiets medlemmer. Dette ønsker vi å fremme en sak på i løpet av 2019.

Workshops

Gjennom arbeidsgruppene og i dialog med brukere av Alma har det kommet fram et ønske om at Unit og arbeidsgruppene skal bidra til å holde workshops innenfor ulike emner.

Arbeidsgruppene identifiserer behov for kompetanseheving og de stiller med sin spisskompetanse som foredragsholdere. Unit koordinerer arbeidet og gjennomføring av tiltakene. Målet er at tilbudene er så lite kostnadsdrivende som mulig for deltakerne. For å få dekket reisekostnader til foredragsholdere og lunsj til kursdeltakere, settes avgiften pr workshop til kr 1000 pr deltaker.

Arbeidsgruppa for Akkvisisjon

Løpende oppgaver

Vi har hatt månedlige møter om Release notes fra mai. Release notes er gjennomgått og forbedringene knyttet til våre områder som vi anser som interessante for konsortiet, er informert om gjennom dok.unit.no. Noen av nyhetene medførte endring i konfigurasjon for konsortiet.

Gruppen har drevet med intern kompetanseheving for å få alle på samme nivå. Vi har fått to demonstrasjoner i lisenser og i struktur og rydding i fund/ledger.

Det ble holdt 3 fysiske møter, ett oppstartsmøte i Trondheim og to møter i Oslo (UBO og BI).

Andre oppgaver

Arbeidsgruppen presenterte seg på BIBSYS-konferansen i 2018. Alle fikk bli kjent med hvem vi er og hva vi driver med. Vi fikk signalisert tydelig at vi ønsker innspill fra konsortiet.

Gruppen ga flere innspill til arbeidet med å få på plass en et dokumentasjonsnettsted, dok.unit.no, for Alma i konsortiet. Gruppen har produsert og redigert innhold.

I dok.unit.no har vi laget to anbefalinger til analytics-rapporter innen akkvisisjon til bruk for alle bibliotek.

Sakene i NERS knyttet til Akkvisisjon er blitt vurdert og prioritert, og en prioritert liste ble levert til Unit i juni. Dette ble de seks sakene gruppen mente burde få stemmer i 2018.

«Integrasjonsmetoden» EDI er blitt jobbet med ved institusjonene.

I november holdt vi en workshop i Alma som budsjettstyringsverktøy. Hovedtemaet var rydding i struktur (fund/ledger) f.eks. før overgang til nytt budsjettår. Deltakerne (40 pers. fordelt på to dager) fikk tips til hva de bør tenke gjennom før de går i gang med å rydde, mulige fallgruver, muligheter i Alma utenom fund/ledger for å få ut den informasjonen man ønsker, hvordan rydde ved hjelp av Analytics osv. Workshop-en ble evaluert, og her fikk vi inn forslag til nye workshops som det er behov for.

Gruppen ga flere innspill til program for BIBSYS-konferansen 2019. Fem av disse ble til innslag i det publiserte programmet. Dette utgjør tre parallellsesjoner, en plenumssesjon og en workshop. En av programpostene handler om PDA/DDA.

Arbeidsform

Arbeidsform/verktøy har vært fysiske møter, Skype-møter, epost, BIBSYS Forum og Sharepoint.

Evaluering av arbeidet i gruppen

Hva har fungert?

Positivt med fysiske møter, det gir rom for diskusjon og fordypning.

Positivt at gruppen har kommet i gang med workshops; tydelig behov.

Bra med månedlige Skype-møter; både for å ta opp Release notes og andre løpende saker.

Hva har ikke fungert?

Kanskje for mange kommunikasjonskanaler? Tiltak: vi bruker forum for diskusjon.

Dok.unit.no er kanskje litt bortgjemt, vanskelig å finne for brukerne. Tiltak: Arbeidsgruppen involvert.

Release notes. Tiltak: Vi må følge med på Acquisitions, Digital Resource Management og Collaborative Networks. Forberede Skype-møtene.

Blir det ulik belastning på medlemmene i gruppen? Hvordan kan det eventuelt fordeles jevner?

Tiltak: Mål for arbeidsgruppemøte i januar 2019.

Hva bør vi endre?

Deltakelse: hvor lenge skal hvert medlem være med i gruppen? Viktig å holde kontinuitet, men samtidig åpne for at medlemmer går ut. Andre institusjoner er kanskje interesserte i å få medlemmer inn i gruppene? Det er veldig nyttig for institusjonene med deltakelse i arbeidsgruppene.

Gevinst med arbeidsgruppen

God erfaring for det enkelte medlem og for de institusjonene som har medlemmer i arbeidsgrupper.

Innblikk i andre institusjoners oppgaver og arbeidsmåter.

Arbeidsgruppa for Fulfillment

Møter

Gruppa gjennomførte et heldags oppstartsmøte i januar (Trondheim), et møte under BIBSYS-konferansen i mars og et to-dagers møte i mai (Oslo). Skype-møter ved behov.

Løpende oppgaver

- BIBSYS-konferansen: gruppa hadde en egen sesjon hvor vi presenterte oss, og åpnet for spørsmål fra salen. Gruppa har også gitt forslag til temaer for 2019-konferansen.
- Release Notes: vi innførte rullerende ansvarsfordeling for å lage oppsummering av hver release som publiseres på forumet. Alle har fått ansvar for å sette seg inn i ny funksjonalitet. Ved behov har vi publisert informasjon om ny funksjonalitet på wiki'en.
- Idea Exchange: vi har registrert saker og oppfordret konsortiet til å stemme, samt ved forespørsel lest gjennom idéer fra andre som ville ha gruppas mening før de registrerte en sak.
- NERS: gruppa bidro ved å gå gjennom alle sakene i NERS, vurdere hvilke saker som var mest aktuelle for Fulfillment og lage prioritert liste som grunnlag for stemmegivningen.

- BIBSYS-forum: gruppa har bidratt med innspill i diskusjoner i forumet og besvart spørsmålene for 19 saker/emner, med fjernlån som det mest aktive emnet.
- Annet: gruppen har fått ulike saker/dokumenter til høring, der det viktigste var notatet om tilgang til artikler ved evt. brudd med leverandør.

Prioriterte oppgaver for 2018:

Fjernlån

På møtet i mai gikk gruppa gjennom arbeidsflyten for fjernlån med fokus på å

- identifisere områder der det var behov for nye veiledninger eller oppdatering av eksisterende veiledning, og fordele arbeidet med oppdatering av veiledninger
- lage informasjon under Tips & triks i dok.unit.no
- identifisere forbedringspotensialet som vi registrerte i Idea Exchange
- finne områder der vi kan anbefale felles konfigurering eller felles rutiner

Det har blitt opprettet en sak som skal diskuteres i Rådgivende gruppe med oppfordring om at Unit i samarbeid med arbeidsgruppen kan få mandat til å lage retningslinjer for mer felles praksis innen fjernlån.

Analytics

To medlemmer fra gruppa avholdt heldags workshop i november med 20 deltagere. Workshop'en ble fulltegnet etter 2,5 timer. Veldig gode tilbakemeldinger fra evalueringen, med ønsker om flere lignende workshop.

Det har blitt opprettet eget emne i dok.unit.no om Analytics med veiledninger.

Brev

Gruppen har startet med å lage en oversikt over alle brev i Alma.

Evaluering av arbeidet i gruppen

Medlemmene synes arbeidet i gruppa fungerer bra, særlig på de fysiske møtene.

Det er usikkerhet rundt hva som forventes av tidsbruk i gruppen, og hva som er forventningene til hva arbeidsgruppen skal utrette. Generelt er hverdagen travel for alle og det er vanskelig for flere å få prioritert tid til å arbeide med saker for gruppa.

Flere medlemmer ønsker mer konkrete arbeidsoppgaver, og mer samarbeid mellom møtene. Det er også et ønske om et verktøy for arbeidet i gruppa for kommunikasjon og oversikt over de ulike oppgavene, f.eks. BaseCamp.

2018 var et oppstartsår for arbeidsgruppen. Vi har brukt tid på å finne riktig arbeidsform.

Forbedringspunkter:

- Månedlige Skype-møter der vi både diskuterer månedens release notes og oppfølging av arbeidet i gruppen.
- Sette av felles 'tidsluke' i kalenderen hver uke der gruppen kan være tilgjengelig for hverandre på e-post og Skype for diskusjon, testing, samarbeid om oppgaver etc.
- Mer konkrete arbeidsoppgaver som fordeles i gruppa med tidsfrister.

Arbeidsgruppa for Resource Management

Innledning

Arbeidsgruppe for Resource Management, ARM, ble oppnevnt våren 2018 og hadde sitt stiftelsesmøte den 18. april. Gruppa ble en arvtaker etter Bibliografisk gruppe som hadde en tilsvarende rolle i konsortiet tidligere.

Møter

Det har vært avholdt to fysiske møter (18.4. og 20.11.). Det ble avholdt månedlige skypemøter i forbindelse med Alma-releaser og et skype-møte for planlegging av BIBSYS-konferansen.

Behandling av saker

Saker ble hovedsakelig behandlet i BIBSYS forum hvor arbeidsgruppa har et eget underforum som er tilgjengelig bare for medlemmene. Det viste seg å være nødvendig med en møteplass for behandling av saker utover dette og i november ble det bestemt at vi skulle avholde diskusjonsmøter for å diskutere de sakene som kommer opp i forumet.

Innkomne saker

Innkomne spørsmål og forslag er behandlet og besvart. Vi har behandlet noen spørsmål og innsendte saker fra brukere. Én sak ble overtatt fra Bibliografisk gruppe og besvart av ARM. Noen spørsmål til katkont-lista har også vært besvart av medlemmer i ARM.

Alma Releases

Vi gikk gjennom Alma-releases for månedene mai, juni, august, oktober, november og desember. Release notes ble gjennomgått og vurdert om det var noe som brukerne burde informeres særskilt om. De tingene vi vurderte som viktige å informere om, ble lagt i dok.unit.no og sendt melding om på katkont-lista.

BIBSYS-konferansen 2019

Arbeidsgruppa har deltatt i planlegging av BIBSYS-konferansen for 2019 med forslag til sesjoner som bør avholdes innen Resource Management i Alma.

Oppdateringer i Verktøykasse for katalogisering

Mai

Meldinger sendt til katkont-lista 18.mai

Lagt til opplysninger om en del felt som NB/Bokbasen legger inn. F.eks. MARC-feltene 336, 337, 338, 536, 658 og 662.

MARC-felt 653: Her har vi lagt inn informasjon som presiserer bruken av indikatorer og eksempler som viser dette.

August

Meldinger sendt til katkont-lista 28.august

Under 246, forbedret forklaring til bruk av andreindikator. Det som er nytt her gjelder tittel i hovedkilden hvor del av tittelen er uthevet typografisk.

MARC 21 Bibl – 76X-78X (2018-08-27)

Informasjon om bruk av 780 og 785 ved Nasjonalbiblioteket.

Tekstendring til delfelt for tittel (\$t).

Revisjon for veiledningen «Delfelt som forsvinner ved autoritetskontroll».

Oktober

Meldinger sendt til katkont-lista 10.oktober

008 – Kart (NY)

Musikk – Lydopptak – Veiledning: Liten rettelse

5XX- Noter: oppdateringer under 505 om beriket note.

BIBSYS-definerte MARC-felt: a. Endret beskrivelse av bruk av kodene i 917. b. Fjernet en setning helt nederst i fila om Link-knappen som ikke finnes lenger i Alma. c. Lagt inn informasjon om at 914 og 915 ikke brukes lenger.

Dok.unit.no (Proprofs)

Alle veiledninger som gjelder Resource Management ble gjennomgått og oppdatert med nytt brukergrensesnitt i Alma. Det ble også laget to nye veiledninger: «Digitale filer som Representation» og «Flytte sett av items fra en location til en annen.»

Årsplan for 2019 for arbeidsgruppene

Arbeidsgruppa for Akkvisisjon

Tiltak og oppgaver er i uprioritert rekkefølge.

Detaljert plan med ansvarsfordeling og tidshorisont finner du i gruppas referater og i spesifikke dokumenter, f.eks. 'plan_for_veiledninger'.

Fokusområder

1. Lisenser
 - Arrangere seminar (workshop) om lisenser i april
 - BIBSYS-konferansen – konferanseworkshop
 - Samarbeide med Unit om automatisert flyt for lisenser
2. Arrangere seminarer / webinarer / «workshops» om aktuelle og relevante tema
 - (Vedlikehold og aktivering av e-ressurser, POL?)
 - Analytics
 - Andre tema (innspill på BIBSYS-konferansen og via BIBSYS Forum)
3. Veiledninger
 - Oppdatere veiledninger med nytt grensesnitt o.l.
 - Lage noen nye veiledninger (se også 'Tiltak og oppgaver 2019')
 - Fjerne ikke-aktuelle veiledninger

Tiltak og oppgaver 2019

Bidra med innhold til og lage stand på BIBSYS-konferansen 2019 for kommunikasjon og kunnskapsformidling med institusjonene.

Bidra med endringsønskjer og prioriteringer til NERS (New Enhancements Request System) for å påvirke Ex Libris til vårt beste.

Ha åpne øyne for digitale løsninger som Bokbasen og digital pliktavlevering for å jobbe smartere.

Intern kompetanseheving:

Analytics-dag for intern kompetanseheving i januar (i forb. med arbeidsmøte).

Ekstern kompetanseheving i Analytics pga etterspørsel fra institusjonene.

Lage en ordliste for Alma akkvisisjon, eventuelt utvide den ordlisten som ligger i edX for mer effektiv kommunikasjon i akkvisisjonssaker.

Integrasjon EDI/RTA for å gi bedre flyt leverandør - biblioteksystem.

Se på veiledninger, felles retningslinjer og beste praksis spesielt innen:

Lisenser

PDA/DDA

Alma som budsjettstyringsverktøy – budsjett og fagkoder (oppfølging etter workshop i 2018).
Samhandling/flyt mellom ordre og faktura

Leverandørregister

(For å imøtekomme krav i gruppas spesifikke mandat.)

Oppgaver 2020

Samhandling/flyt mellom ordre og faktura – robot-teknologi for fakturaregistrering (presentere på f.eks. BIBSYS-konferansen)

Løpende oppgaver

Følge med på diskusjoner i *BIBSYS Forum* innen akkvisisjon (ukentlig) og svare/veilede på disse.

Følge med på *Release notes* (månedlig) og informere konsortiet om relevante endringer.

Følge med på *Idea Exchange* (månedlig) og vurdere om konsortiet skal oppfordres til å stemme på noen av disse. Legge inn egne forslag ved behov.

Behandle saker fra Rådgivende gruppe og Unit.

Oppdatere og vedlikeholde veiledninger i samarbeid med Unit (ved behov).

Arbeidsform

Gruppen planlegger tre fysiske møter:

- 29. januar på Politihøgskolen i Oslo.
- Mai i Bergen.
- Ett møte til høsten.

Skype-møter (månedlig), og ellers Skype-møter, e-post-diskusjoner og diskusjoner i BIBSYS forum etter behov.

Arbeidsgruppa for Fulfillment

Møter

Gruppa skal ha et fysisk planleggingsmøte i januar, og deretter månedlige Skype-møter. Øvrige møter etter behov.

Møteplan:

- 30. januar, planleggingsmøte i Oslo
- Skype-møter minst én gang i måneden
- Setter av tre timer hver uke samme tidspunkt der vi etter beste evne skal være tilgjengelig for hverandre for samarbeid om oppgaver og testing o.l.
- Fysisk arbeidsmøte i løpet av høsten hvis behov

Oppgaver

Gruppen har både oppgaver som er løpende gjennom hele året og oppgaver som er tidsavgrensede.

Løpende oppgaver

- Release Notes (månedlig)
 - Følge med på hva som er nytt hver måned
 - Vurdere om det trengs endring i konfigurering på konsortienivå
 - Vurdere om det skal sendes informasjon eller anbefalinger til konsortiet
 - Månedens release diskuteres i månedlig Skype-møte
- Idea Exchange (løpende hele året)
 - Følge med på saker som er registrert og vurdere om vi skal sende ut oppfordringer til konsortiet om å avgi stemmer på relevante saker
 - Registrere nye saker ved behov
- NERS (årlig)
 - Bidra i arbeid med prioritering av saker som konsortiet skal avgi stemme til
- BIBSYS-konferansen (årlig)
 - Vurdere bidrag til konferansen fra arbeidsgruppa
 - Komme med forslag til sesjoner
- Behandle saker fra Rådgivende gruppe, Unit eller andre
 - Innspill til NB-statistikken
- Følge opp BIBSYS forum (ukentlig)

Fokusområder for 2019

- Fjernlån
- Analytics
- Brev
- Brukerhåndtering

Fjernlån

Mål: å skape større forståelse og kunnskap for arbeidsprosessen innen fjernlån, både ISO og NCIP fjernlån.

Tiltak:

- a) Identifisere områder for felles praksis, enes om hvilken praksis som gir størst nytteverdi og konfigurere deretter
- b) Oppdatere veiledninger og lage nye veiledninger ved behov
- c) Holde konsortiet informert om endringer

Analytics

Mål: kompetanseheving for de som ønsker bedre forståelse for hva Analytics er, og hvordan bruk av Analytics kan hjelpe biblioteket i det daglige arbeidet

Tiltak:

- a) Arrangere fire workshops i løpet av året med tema «Analytics – med Fulfillmentøyne»
- b) Jobbe videre med veiledninger for Analytics i ProProfs

Brev

Mål: Informere om muligheter slik at institusjonene enklere kan tilpasse brev etter egne behov

Tiltak:

- a) Fortsette arbeidet fra i fjor med å lage oversikt over de ulike brev i Alma med informasjon om
 - a. Når brukes de ulike brevene (hva trigger brevene)
 - b. Hvor og hvordan endre tekst i brev
 - c. Standardisering av brevttekst

Brukerhåndtering

Mål: Arbeidsgruppa skal være pådriver for at det finnes retningslinjer for drift og vedlikehold av brukerregisteret hos institusjonene

Tiltak:

- a) Følge opp at det er etablert retningslinjer for følgende områder:
 - Rutiner for sikker drift iht. GDPR
 - Ansvars- og arbeidsfordeling (Ex Libris vs. Unit vs. institusjon)
 - Import og oppdatering av data fra SIS til Alma
 - Sletterutiner i brukerregisteret
 - Håndtering av drop-in users og brukere som ikke har institusjonell ID
 - Identifisere områder for anbefalt felles praksis, enes om hvilken praksis som gir størst nytteverdi og konfigurere deretter
- b) Identifisere områder for anbefalt felles praksis, enes om hvilken praksis som gir størst nytteverdi og informere om hvordan institusjonene bør konfigurere
- c) Oppdatere veiledninger og lage nye veiledninger ved behov og gjøre disse tilgjengelig for konsortiet

Arbeidsform

Internt diskusjonsforum på forum.bibsys.no

E-postliste fulfillment@bibsys.no

Skype-møter

Fysiske møter

Arbeidsgruppa for Resource Management

Løpende oppgaver

Alma Release Notes

Mål

Informere andre i konsortiet om aktuelle/viktige endringer på RM-feltet i Alma.

Tiltak

Gå gjennom release-notes fra Ex Libris. Gjennomføre skype-møter for å diskutere hvilke saker vi mener er aktuelle for konsortiet.

Legge ut på dok.unit.no eller informere på katkont-lista om viktige saker.

Ansvar: Alle i gruppa på rundgang.

Start- og sluttdato: Følge Ex Libris Release schedule.

Verktøykasse for katalogisering (VFK)

Mål

Sikre kvalitet på metadata i konsortiets katalog gjennom dokumentasjon av gjeldende regelverk for bibliografisk registrering og format og veiledninger i registrering av materiale i bibliotekene.

Tiltak

Oppdatere dokumentasjon og veiledninger og lage nye dokumenter ved behov. Oppdatering kan være retting av feil eller ajourføring med standard regelverk. Ofte vil én endring i regelverk ha konsekvenser for flere dokumenter i VFK.

Følge opp endringer i regelverk og innspill til dokumenter i VFK.

Ansvar: Alle.

Dok.unit.no (Proprofs)

Mål

Gi praktisk veiledning i Alma-funksjonalitet gjennom trinn-for-trinn-veiledninger, nyttige tips, FAQ og informasjon om aktualiteter i Release notes fra ExLibris.

Tiltak

Lage trinn-for-trinn-veiledninger etter behov og oppdatere de eksisterende. Oppdatere FAQ og informasjon om aktualiteter i Release notes fra ExLibris.

Følge opp innspill fra medlemmer i konsortiet om wikien.

Ansvar: Alle.

Andre oppgaver

Nye katalogiseringsregler – Resource Description and Access.

Mål

RDA som nytt regelverk i konsortiet.

Bakgrunn:

Nasjonalbiblioteket anbefaler at det nye regelverket tas i bruk i Norge. Det gamle regelverket – AACR2 – som det norske «Katalogiseringsregler» bygger på, blir ikke lenger vedlikeholdt. Det vil være en fordel for BIBSYS-konsortiet å bruke samme regelverk som nå store deler av verden bruker.

Bibliografiske poster blir i stor grad gjenbrukt over landegrensene. Det gjelder også for BIBSYS-konsortiet hvor vi alt en stund har kopiert og redigert RDA-poster fra eksterne kilder.

Nye katalogiseringsregler – RDA – har vært i bruk en stund i andre land. I februar 2018 kom det en norsk oversettelse som vil bli tatt i bruk i konsortiet. Nasjonalbiblioteket og UBO har prøvekatalogisert etter de nye reglene i 2018. Nasjonalbiblioteket tar de nye reglene i bruk i løpet av 2019. Andre medlemmer av konsortiet kan velge å gå over etter eget ønske eller starte prøvekatalogisering.

Tiltak

Informere og veilede om regelverk og praksis i konsortiet.

Arbeide for en avtale om konsortielisens for RDA Toolkit.

Sende ut informasjon om RDA til alle medlemmer i konsortiet. Lage en FAQ og veiledninger. Frist: Vår 2019. Ansvar: Alle.

Bibsyskonferansen 2019

Mål

Gjennom tilstedeværelse på konferansen tilby faglige fora og formidle arbeidsgruppas kompetanse og arbeidsfokus.

Tiltak

Planlagte sesjoner for 2019:

1. «RDA i BIBSYS-konsortiet, hva skjer og hva gjør vi?». Foredragsholdere: Frank Berg Haugen og Johan A. S. Jørgensen
2. «E-ressurser: Katalogisering og metadatakvalitet». Foredragsholder: Johan A. S. Jørgensen fra arbeidsgruppen.
3. «Spørsmål og svar med arbeidsgruppen for Resource Management» Ansvar: Alle.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/6 Fjernlån ved brudd i forhandlinger med forlagene

Vi viser til tidligere behandlinger av dette temaet i Rådgivende gruppe i sakene RG-2018/33 og RG-2018/47.

Her gis en oppdatering av status for arbeidet med å få etablert alternative måter å gi tilgang til artikler bak betalingsmur.

Fjernlån internt i konsortiet, dvs at noen andre har, og kan levere fjernlån

Her har vi fått gjennomslag hos Ex Libris for flere forslag til forbedring i Alma:

- Med releaser i Februar, Mars og April 2019 vil det bli enklere å lokalisere om andre deltakere i konsortiet har en artikkel (elektronisk) som etterspørres, slik at fjernlånsbestilling kan sendes målrettet. Deltaker som evt. mottar bestilling, vil også lettere kunne finne artikkelen enn før.
- Vi vil i løpet av 2. halvår 2019 får en enklere arbeidsflyt når deltaker som mottar bestilling skal ekspedere levering.
- Vi har fått høynet grensen for filstørrelse som sendes fra 10 til 25 MB. Ex Libris vil også se på muligheten for større filer.

Fjernlån fra eksterne baser som Subito, Docline, WorldShare, basert på bestilling sendt fra biblioteket

Arbeid med forbedringer her er foreløpig prioritert ned.

Tilgang via Open Access-tjenester som Unpaywall, Academia og andre
Unit har publisert veiledning for å ta i bruk Unpaywall.

Anskaffelse fra CCC Get It Now

I møte med CCC Get It Now i desember fikk vi presentert muligheten for ulike modeller for abonnement, med Unit som mer og mindre involvert aktør og tilrettelegger. De har imidlertid ikke gitt nødvendig informasjon tilbake til Unit om sentraliserte modeller (2 forskjellige). Vi står derfor foreløpig med den enkleste og mest brukte modellen, en modell som betyr at den enkelte institusjon inngår avtale på egen hånd, med direkte fakturering og tilgang til admin-grensesnittet for CCC Get It Now.

Unit vil for denne modellen støtte bibliotekene så godt som mulig med veiledning på hvordan man gjør avtale, herunder utformer databehandleravtale, og hvordan man setter opp for bruk av CCC Get It Now i Alma. For å gi best mulig støtte har Unit selv bestilt abonnement.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tilråder at Unit fortsetter å ha høyt fokus på å gi alternativ tilgang til artikler dersom tilgangen fjernes som følge av forhandlingsbrudd.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/7 Etablering av retningslinjer i konsortiet for fjernlån i Alma

Arbeidsgruppen for Fulfillment har i 2018 jobbet med arbeidsprosessene for fjernlån i Alma. I den forbindelse har gruppen hatt fokus på å identifisere områder der konsortiet burde ha felles praksis som vil forenkle administrasjonen av fjernlån. Vi ser at noen bibliotek har innført en *recall*-funksjonalitet på fjernlån som endrer forfallsdato hvis utlånt dokument blir reservert, mens andre ikke endrer forfallsdato. Gruppen mener det er uheldig at sluttbrukere opplever plutselig innskrenking i forfallsdato på et lån, og ønsker at servicen her skal være felles for hele konsortiet. Det er også en fordel med lik utlånstid på fjernlån, slik at bibliotekene kan forvente samme lånetid fra alle bibliotek i konsortiet. Noen har kortet inn utlånstiden på fjernlån så mye at det i praksis er umulig å låne fra dem. Det enkelte bibliotek bør selvsagt beholde retten til å unnta samlinger og spesielle dokument fra fjernlån.

For å oppnå et mer enhetlig servicenivå innen fjernlån, kan gruppen gå ut med anbefalinger, i første omgang for de to områdene nevnt over (utlånstid og *recall*-funksjonalitet). En anbefaling kan imidlertid oversees. Vi ser derfor behov for å kunne gi retningslinjer på området. Vi ønsker at Rådgivende gruppe tilrår at Unit i samråd med arbeidsgruppen for Fulfillment etablerer retningslinjer for felles praksis på området fjernlån i Alma. Dette kan inkludere at Unit foretar konfigurering på sentralt hold som distribueres til alle instanser. Unit vil ha ansvar for å informere tydelig om retningslinjer og eventuelle endringer i konfigurasjon som er gjort. Det vil likevel være mulighet for å justere konfigurasjonen lokalt, hvis det viser seg nødvendig.

Tilråding:

Rådgivende gruppe anbefaler at Unit i samråd med arbeidsgruppen for Fulfillment etablerer retningslinjer for felles praksis på området fjernlån i Alma.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26.Februar2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/8 MarcEdit for endring av fellesposter

Vi viser til sak RG-2018/21 og RG-2018/34 hvor dette temaet har vært behandlet tidligere.

Det har i de to ovennevnte sakene vært uttrykt skepsis mht. sikkerheten rundt bruken av MarcEdit for å oppdatere fellesposter i NZ pga. et statisk API-nøkkel-regime i Alma hvor API-nøkler kan spres uten at vi har en oversikt over hvem som har fått tilgang til nøklene. Det har også vært skepsis til å benytte et verktøy utviklet av en privatperson som fraskriver seg alle juridiske forpliktelser mht. feil i programvaren som potensielt kan ødelegge data. Det er heller ikke noe regime for å teste oppgraderinger av programvaren før den tas i bruk.

Unit har nå sett nærmere på disse problemstillingene og de potensielle utfordringene disse representerer. Nedenfor har vi beskrevet våre konklusjoner knyttet til dette.

Sentrale problemstillinger

1. **Deling av API med skrivetilgang.**

Ved utdeling av API-nøkler med skrivetilgang åpnes muligheten for å endre (og slette) informasjon i konsortiets felleskatalog i Network Zone. API-nøkklene er statiske og det er ingen tidsbegrensning på dem, slik at sletting av en nøkkel krever en manuell handling. Nøkklene er kun utdelt til tillitspersoner som vi i utgangspunktet forventer behandler API-nøkklene med stor forsiktighet, men det er allikevel en risiko for at personer som har fått tildelt en slik API-nøkkel, i et ubetenktsomt øyeblikk kan dele denne med andre som da får den samme tilgangen. Slike tilfeller vil medføre at vi mister oversikt over hvilke personer nøkkelen er distribuert til. Dette øker risikoen for at noen som ikke har tilstrekkelig kompetanse, utilsiktet kan gjøre skade. Regimet gir også en ikke ubetydelig risiko for at noen med dårlige hensikter kan få tak i slike nøkler og med relativt enkle grep gi seg selv muligheten til å endre/slette fellesskapets data i NZ. Det ville medføre store negative konsekvenser for konsortiet. For Unit vil en slik situasjon kunne medføre et stort omdømme-tap.

2. Mangelfulle rutiner for deling og kontroll på distribusjon av API-nøkler

Løsningen er tilbudt gjennom et pilotprosjekt. Det er ikke inngått skriftlige avtaler med dem som har fått skrivetilgang i NZ. Det eksisterer ingen mulighet for å logge hvem som bruker API-nøkkelen.

3. Ikke tilfredsstillende rutiner for re-generering av data fra back-up i NZ

Leverandøren av Alma tilbyr ikke en back-up-funksjonalitet som gjør at vi på en rask og enkel måte kan gjenskape dataene i NZ dersom de blir ødelagt.

4. Problemstillinger knyttet til bruk av et verktøy som står uten en ansvarlig leverandør og manglende regime for test av nye program-versjoner før de tas i bruk

MarcEdit er gratis programvare utviklet av en privatperson som i sin END-USER LICENSE AGREEMENT FOR THIS SOFTWARE fraskriver seg alt ansvar for feil som applikasjonen måtte medføre i bruk, dvs. at produktet tas i bruk på eget ansvar. Det er da problematisk at nye versjoner av programvaren lastes ned og tas i bruk uten at det foreligger et regime for å validere at programvaren fungerer som forventet.

ROS-analyse

Problemstillingene beskrevet foran gjør at Unit i sin rolle som direktorat ser det nødvendig å gjennomføre en ROS-analyse av risikobildet knyttet til bruken av MarcEdit og med basis i denne se på nødvendige tiltak for å videreføre og formalisere bruken av MarcEdit for fellesposter i NZ.

Vi ønsker i mellomtiden å deaktivere eksisterende API-nøkler som benyttes for oppdateringer i NZ fra MarcEdit, inntil vi har iverksatt nødvendige tiltak for å redusere risikoen.

I forkant av at dette skjer vil vi informere de miljøene som har fått utdelt API-nøkler til formålet.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tilråder at Unit snarlig gjennomfører en ROS-analyse av skrivetilgang til NZ basert på statiske API-nøkler og bruken av MarcEdit for oppdatering av data, og at eksisterende API-nøkler deaktiveres inntil ROS-analysen og eventuelle tiltak den forutsetter er gjennomført.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Arbeidsgruppe for Resource Management

RG-2019/9 Nye katalogiseringsregler (RDA) i konsortiet

Det nye katalogiseringsregelverket *Resource, Description and Access* (RDA), er oversatt til norsk og foreligger på nett i RDA Toolkit (www.rdatoolkit.org). Nasjonalbiblioteket bestemte i 2013, i samråd med Den norske katalogkomité (DNK), at RDA skal erstatte nåværende regelverk, *Katalogiseringsregler*. Det blir en gradvis implementering utover 2019.

Hvorfor nytt katalogiseringsregelverk i Norge?

Nasjonalbiblioteket har innført RDA som nytt regelverk i Norge. Se mer om det her: <https://kunnskapsbase.bibliotekutvikling.no/ressurser/kunnskapsorganisering/kunnskapsorganisering-utvikling/rda-resource-description-and-access/>

RDA-poster i konsortiet fra 2019

Nasjonalbiblioteket og andre bibliotek, f.eks. Universitetsbiblioteket i Oslo (UBO), har drevet med prøvekatalogisering med RDA i løpet av 2018. Siden overgangen til Alma har det blitt importert bibliografiske poster til konsortiets katalog som er registrert etter RDA. Nasjonalbiblioteket vil fra 1. februar stort sett katalogisere all sin tilvekst etter RDA. UBO og etter hvert andre bibliotek i konsortiet, vil i noen grad katalogisere etter RDA.

Innføring av RDA for hele konsortiet

Bibliotekene i konsortiet kan fortsette med å katalogisere etter gjeldende katalogiseringsregler framover. De som vil, kan starte med RDA når de måtte ønske det. Man kan også velge å prøvekatalogisere etter RDA, dvs. man kan legge inn enkelte poster etter RDA for å se hvordan det er å bruke reglene, og som et grunnlag for å kunne delta i diskusjonslista. Det blir sendt ut informasjon om dette og det er laget en FAQ som vil opplyse om hvordan man forholder seg til en database med

poster etter henholdsvis det ene og det andre regelsettet. Etter hvert vil det bli laget veiledninger ut fra hvilke behov som melder seg ved praktisk bruk av reglene.

RDA Toolkit

RDA Toolkit er et Web-verktøy som inneholder de nye reglene. En viktig forutsetning for institusjonene for å kunne ta i bruk de nye reglene, er at de har tilgang til dette toolkit'et og til det trengs et abonnement. Noen av de største institusjonene har alt tegnet abonnement. Vi må kunne anta at medlemmene er ute etter en økonomisk gunstig abonnementsløsning. I mange tilfeller antar vi at et gunstig fellesabonnement vil være en forutsetning for en liten institusjon for å ta i bruk RDA.

Tilråding:

Behovet for tilgang til RDA Toolkit i konsortiet kartlegges. Unit skaffer en rimelig abonnementsløsning for BIBSYS-konsortiet i henhold til behovet.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/10 Oria - status

Oppetid og responstid

Oppetidsrapporten for Q4 2018 er i skrivende stund forsinket fra Ex Libris. Det forventes at rapporten viser at man er innenfor de definerte SLA-kravene. Det har dog vært noen tilfeller av delvis nedetid der en av serverene (ulike servere hver gang) Oria benytter ikke har vist søkefeltet.

Da dette har skjedd med ujevne mellomrom det siste halve året og de tiltakene som er iverksatt ikke har forhindret nye tilfeller, ba Unit om et møte med Ex Libris om saken.

Møtet ble gjennomført 7. februar. Ex Libris melder at de vet den direkte årsaken til at en maskin ikke viser søkefeltet, men at de pr nå ikke har funnet den underliggende årsaken til at denne situasjonen oppstår.

De kan derfor ikke garantere at situasjonen ikke vil oppstå igjen, men de har lagt inn overvåking på den direkte årsaken, slik at de skal kunne fange opp når systemet er på vei til å få problemer, slik at de kan fjerne den problematiske maskinen fra lastbalanseren. Brukerne vil da ikke bli sendt til denne maskinen og Ex Libris kan undersøke hvorfor problemene oppstod.

Ex Libris mener også at de har lært fra de tidligere hendelsene hvilke grep som må tas og hvilke aksjoner de ikke skal gjøre for at påvirkningen for sluttbruker skal være så liten som mulig. På direkte spørsmål hevder de at med den nye varslingen og de nye rutineene så vil ikke sluttbruker merke noe til problemene hvis situasjonen oppstår på nytt.

Et av tiltakene før jul var aktivering av en fjerde maskin for Oria. Selv om dette ikke løste problemet har det positive effekter ved at dersom feilen oppstår på en server vil sannsynligheten for å komme til en problematisk maskin være mindre, og hvis en maskin må deaktiveres så er 3 servere mer enn nok til å håndtere brukerbelastningen.

Unit følger opp saken med Ex Libris frem til den underliggende årsaken er funnet og eliminert.

Nytt grensesnitt

I overkant av 40 institusjoner har tatt i bruk det nye grensesnittet. Det vil bli gjort påminnelser om fristen for overgangen i forbindelse med BIBSYS-konferansen. Det vil også være en dedikert sesjon knyttet til overgang og tilpasning av nytt grensesnitt på konferansen. Det forventes at omfanget og intensiteten i overganger vil øke inn mot utgangen av fristen.

November-release ble installert 16.12.2018 og den største endringen i denne versjonen var støtte for kategorier i den nyutviklede støtten for databasevisningen i Primo/Oria. Dette har vært en etterlengtet funksjonalitet som nå er tatt i bruk av enkelte institusjoner i konsortiet. Se også egen sak om databaseliste (RG-2019/12).

February-release vil bli installert 10.03.2019 og er nå tilgjengelig i sandbox-miljøet.

Utvidelse av fjernlånsfunksjonalitet

Det har ikke vært kapasitet til å gjennomføre arbeidet med å skissere utvidet funksjonalitet i fjernlånskjemaet med løsning for å støtte kopibestillinger av trykt og elektronisk materiale for folkebibliotek, ref. sak 2018/40. Det tas sikte på å presentere dette for Rådgivende gruppe på neste møte, eventuelt via e-post.

Arbeidsgruppe

Arbeidsgruppen hadde sitt første møte i 2019 i februar, hvor de blant annet gjennomførte egnevaluering. Hovedinntrykket fra evalueringen er at arbeidsgruppens medlemmer finner verdi i å delta og at arbeidsgruppens arbeid har en gevinst og effekt for konsortiet. Dette er et inntrykk som deles av Unit. Se egen sak om rapport om arbeidsgruppen for Oria (RG-2019/11).

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar status for Oria til orientering.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/11 Oria arbeidsgruppe

Aktivitetene i arbeidsgruppen for Oria evalueres årlig av Unit og oppsummering av denne, inkludert arbeidsgruppens egevaluering, ligger vedlagt.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar rapport om evaluering av arbeidsgruppen for Oria til orientering.

Rapport om arbeidsgruppen for Orias arbeid i 2018 og planer for 2019

Arbeidsgruppen består av representanter fra følgende institusjoner (funksjonstid i parentes):

- NTNU (2016-2019)
- Universitetet i Oslo (2016-2019)
- Høgskolen Innlandet (2018-2019)
- Universitetet i Bergen (2018-2020)
- Nasjonalbiblioteket (2018-2020)
- VID vitenskapelige høgskole (2018-2021)
- OsloMet - storbyuniversitetet (2018-2021)

Gruppen er ledet og administrert av Unit.

Rådgivende gruppe oppnevnte på sitt møte 25. mai 2018 2 nye medlemmer til arbeidsgruppen, mens 2 eksisterende medlemmer ble re-oppnevnt. Antallet representanter økte fra 7 til 8 medlemmer.

På møtet 10. oktober justerte Rådgivende gruppe funksjonstiden for medlemmene. Dette for å sikre kontinuitet og for å spre utskiftingen av deltakerne over 3 år mot 2 år som tidligere. Vanlig funksjonstid er nå 3 år.

Arbeidsgruppen jobber med utgangspunkt i følgende mandat som ble besluttet av Rådgivende gruppe i 2015.

«Faggruppen skal gi råd til Unit om oppsett, konfigurasjon og utvikling av ekstra funksjonalitet og tilleggstjenester tilknyttet produktet, slik at konsortiet får et best mulig og hensiktsmessig produkt.

Faggruppen kan også komme med innspill på alternative driftsmodeller, for eksempel flere standardkonfigureringer. Endelig driftsmodell defineres av Unit sammen med konsortiets organer.

Deltagelse i faggruppen forutsetter aktivitet og lokal forankring i egen institusjon. Ved behov for en annen sammensetning av kompetanse eller andre forhold kan deltakerne i gruppen endres.»

Arbeidsgruppen har lagt dette mandatet til grunn for sitt arbeid fra og med 1.1. 2016.

Arbeidsform

Arbeidsgruppen har i 2018 gjennomført 5 fysiske møter, hvorav 2 møter har hatt form som workshops. Mellom møtene diskuteres saker på e-post. Det kan også ved behov gjennomføres telefon-/nettmøter, men det har ikke vært benyttet i særlig grad i 2018. Denne arbeidsformen vil bli videreført i 2019. Workshops vil bli sett opp mot behov og budsjett.

Saker som diskuteres er:

- Oppsettet av eksisterende funksjonalitet og ønske om ny funksjonalitet
- Tilpasninger og justeringer på standardoppsettet for Oria
- Språk og tekster
- Valg mellom ulike mulige løsningsalternativ
- Prioritering av endringsforslag
- Vurdering av ny funksjonalitet som kommer ved systemoppdateringer

Aktivitet og oppsummering av 2018

Tilpasninger til det nye grensesnittet for Primo/Oria som Ex Libris lanserte i 2016, har vært en sentral oppgave for arbeidsgruppen og har vært hovedaktiviteten gjennom året.

De første institusjonene tok i bruk det nye grensesnittet i desember 2017.

Det ble gjennomført 2 workshops i 2018, der detaljert postvisning var tema for den første og utfordringer knyttet til ulike bestillingsscenarier var tema for den andre.

Overføring av funksjoner/funksjonalitet fra klassisk til nytt grensesnitt og prioritering av utviklingsoppgaver knyttet til dette har vært et hovedfokus.

Av andre aktiviteter som arbeidsgruppen har jobbet med kan det nevnes ny funksjonalitet i Primo, justering av tekster, tilgjengelighetsstatus, nye fasetter, nye søkeindekser og nye visningsfelt med mer.

Evaluering

Egenevaluering

Arbeidsgruppen evaluerte seg selv på første møte i 2019. Deler av arbeidsgruppen ble oppnevnt i løpet av året og har kun vært med på et arbeidsgruppemøte og en workshop.

Gruppen ble bedt om å evaluere arbeidet i arbeidsgruppen og kommentere hva som fungerer bra og hva som kan forbedres. De ble bedt om å kommentere på følgende:

- Hva fungerer bra med arbeidsgruppen, hva kunne vært bedre, gjort annerledes?
- Hvordan har workshopene fungert? Blir de riktige sakene diskutert/behandlet?
- Er arbeidsgruppen verdt tiden og ressursene vi bruker?
- Hva er gevinsten?
- Hva er motivasjonen for å delta?

Innspill som kom fra gruppens medlemmer:

- Innsatsen er verdt deltakelsen. Settes pris på av ledelsen at man er representert. Fungerer som en informasjonskanal og gir mulighet til å påvirke.
- Økt trykk på internt arbeid med Oria gjennom deltakelse.
- Stor personlig egenverdi og for institusjonen.
- God miks i arbeidsgruppen med teknisk kompetanse og skrankepersonell.
- Arbeidsgruppen skaper en infrastruktur for erfaringsutveksling.
- Viktig med miks med tanke på type og størrelse på institusjonene.
- Savner en representant for de små institusjonene/instituttene.
- Tjenesteansvarlig er en fin kanal inn mot Ex Libris.
- Tjenesteansvarlig gjør en god innsats med de ressurser som er tilgjengelig.

Vedrørende gevinsten med arbeidsgruppen for konsortiet og produktet (Oria med omkringliggende tjenester og konfigurasjon) kom arbeidsgruppen med følgende kommentarer:

- Arbeidsgruppen fungerer som sparringspartner og er tettere på brukerne enn Unit, alternativet er lengre vei og mer tilfeldige innspill.
- Arbeidsgruppen bidrar til en lettere prosess for beslutninger.
- Oria/Primo er ikke "ferdigkonfigurert" fra leverandør - må konfigureres for lokale forhold/konsortiet.
- Fungerer som et filter i NERS-avstemming gjennom arbeidsgruppen. Sparer tid hos institusjonene i konsortiet ved at det er anbefaling.

Kommentarer på hva som fungerer bra, hva kunne vært bedre eller gjort annerledes:

- Workshop fungerte bra, kunne gå i dybde. Forutsetter forarbeid og forberedt dokumentasjon.
- Fordelaktig med fysiske møter.
- Mer konkrete saker mellom møter kan tas på skype/epost.
- Konkludere på mindre saker kjappere.
- Manglende innspill fra deltakerne til saker som kan diskuteres.
- Kunne brukt epostlisten mer for intern diskusjon mellom møter.
- Kunne brukt statistikk mer for beslutningsstøtte.
- Tidsfrister for tilbakemelding på saker som behandles er viktig.
- Varsel om behov for testing med lengre frist.
- Finne lokale vurderinger/brukerundersøkelser av Oria.
- Gjennomføre brukerundersøkelser (felles for konsortiet).
- Hente opp ideer fra Ideas exchange og oppfordre konsortiet til å stemme.

- Saker diskuteres både på mikro og makronivå, men føler at det ofte er sentralt/viktig.
- Detaljer kan få mye fokus, men vanskelig å vite hva som er veldig viktig.
- Noen mindre saker er mindre viktige, men veldig synlige. Quick wins. Føle på i hverdagen.
- Mye informasjon å forholde seg til, mange ulike saker. Sortere hva som er viktig.
- Må holde i sakene over lengre tid fordi de ikke får avklaring (lang prosess hos Ex Libris).
- Vurdere arbeidsdokument over saker som er behandlet/under behandling.
- Hvordan opplever institusjoner som ikke er representert arbeidet fra arbeidsgruppen?
- Hvordan få bedre kontakt med konsortiet?

Units evaluering

Det generelle inntrykket er at arbeidsgruppen fungerer bra og at det er et hensiktsmessig verktøy for avklaringer, diskusjoner og beslutninger knyttet til Oria og omkringliggende problemstillinger. Deltakelsen på møtene er god og det er en god dialog på de sakene som diskuteres, det er dog fremdeles et potensiale i flere innspill til sakslistene og sakene som diskuteres slik at agendaen ikke kun settes av Unit.

Tidligere år har det vært presisert at klare frister for tilbakemeldinger på konkrete saker er viktig for en god dialog. Dette kommer også frem i årets evaluering. Dette har vært praktisert og fungerer godt og blir fulgt opp av arbeidsgruppens deltakere.

Arbeidsgruppen fikk ny sammensetning i 2018 og inntrykket er at de nye deltakerne er fungerer godt og bidrar positivt inn i gruppen. Det kunne vært en fordel med en representant for de mindre høgskolene eller instituttsektoren. Dette kommenteres også av arbeidsgruppen i sin evaluering.

Det nye grensesnittet for Oria har begynt å finne sin form og overgangen er langt på vei gjennomført, selv om noen institusjoner ikke er overført ennå. Fokuset fremover vil være på ny funksjonalitet, oppdaterte versjoner og nye muligheter/behov. Skjæringspunktene mellom Alma og Primo vil også fortsette å være sentralt.

Planer for 2019

Det planlegges med 4 ordinære arbeidsgruppemøter:

- Februar
- Mai
- September
- November

Workshops for arbeidsgruppen vil bli vurdert basert på behov og budsjett.

Noen punkter fra overordnet aktivitetsplan for Oria:

- Administrasjon av konsortiet og tjenesten
- Brukerstøtte og veiledninger
- Overgang til nytt grensesnitt
- Skydrift av lokale tilpasninger/tilleggsfunksjonalitet for Oria
- Mindre tilpasninger / utviklingsoppgaver
- Fjernlån (kopibestillinger)
- Kopibestillinger (for sluttbruker)
- Bedre testdekning av egenutviklet kode
- Test av universell utforming

Disse punktene vil involvere arbeidsgruppen i mer eller mindre grad med tanke på design, valg av løsning, testing m.m. Arbeidsgruppen vil også bli involvert i gjennomgang av nye versjoner av Primo fra Ex Libris og vurderinger knyttet til hva disse betyr for konsortiet, hvilke tilpasninger som skal gjøres og beslutninger som skal fattes.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 19. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26. februar 2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/12 Oria – A-Å løsning for databaser

I 2017 utviklet Unit (da BIBSYS) en tjeneste for navigasjon i databaseoversikt som en erstatning for Metalib som ble brukt av UiO, UiT, UiB og NTNU. Saken ble initiert i 2016 og forelagt Rådgivende gruppe (RG-2016/20). Det ble sjekket ut med Ex Libris om det forelå planer om å utvikle støtte for dette i Primo. Det gjorde det pr høsten 2016 ikke planer om.

Senere ble det klart at Ex Libris ville utvikle en tilsvarende funksjon i Primo i 2018. Basert på dette og at den nyetablerte tjenesten fortsatt ville kreve en del utvikling for å kunne støtte alle behov i konsortiet fullt ut, ble det i møtet med Rådgivende Gruppe 28. februar 2018 besluttet å tilrå å stanse videre utvikling og fryse koden i påvente av vurdering av den nye løsningen fra Ex Libris (RG-2018/09).

Tjenesten fra Unit er pr i dag brukt av Universitetet i Bergen og NTNU.

En første versjon av løsningen fra Ex Libris ble levert i mai/juni 2018 og en mer komplett løsning (med kategorivisning av databaser) ble levert i desember 2018. Dette innebærer at den nye løsningen og den egenutviklede løsningen overlapper i funksjonalitet.

På sitt møte 04. februar 2019 konkluderte arbeidsgruppen for Oria med at løsningen fra Ex Libris er tilfredsstillende og anbefaler at den egenutviklede tjenesten fra Unit avvikles.

Det foreslås fra Unit at de institusjonene som benytter tjenesten pr i dag får frist frem til 1. mai til å gå over til løsningen i Oria (Primo), og at tjenesten etter dette tidspunktet avsluttes. Overgangen innebærer å sikre at de bibliografiske postene som representerer databasene er registrert i henhold til anbefalinger fra Arbeidsgruppen for Oria og Resource management.

Tilråding:

Den egenutviklede A-å-listen for databaser avvikles, og institusjoner som benytter tjenesten i dag har frist frem til 1. mai til eventuelt å gå over til løsningen i Oria.

BIBSYS-konsortiet - Saksdokument

Oppdatert: 21. februar 2019

Til: Rådgivende gruppe 26.02.2019

Fra: Administrasjonen

RG-2019/13 Strategisk arbeidsgruppe for fremtidige tjenestebehov

Denne saken har vært drøftet i flere møter, og i RG-2018/11 fra RG-møtet 20.02.18 fikk Unit i oppdrag å lage forslag til mandat for en ny arbeidsgruppe for systemvalg, samt forslag til kriterier for sammensetning av arbeidsgruppen. Unit presenterte forslag til mandat i RG-2018/25. Saken ble også drøftet i RG-2018/44.

Oppsummering fra drøftinger i behandling av saken

Rådgivende gruppe ser behovet for en slik gruppe og ønsker at den skal opprettes. Diskusjonen har blant annet omhandlet bredden på tjenestebehovet som arbeidsgruppen skal definere, og hvilken tilnærming som skal benyttes. Det er ønskelig å se ulike tjenester i sammenheng. Det har vært fokus på systemvalg og god integrasjon og dataflyt mellom relevante systemer. Det er ønskelig å unngå silo-tjenester. Det har derfor blitt foreslått at arbeidsgruppen bør ha deltakere med tverrfaglig kompetanse. I diskusjonen om utkast til mandat ble det påpekt at arbeidsgruppen må ha som hovedfokus å utrede funksjonelle behov istedenfor å fokusere på systembehov. Det ble i et tidligere møte foreslått at vi endrer navn fra systembehov til tjenestebehov.

Formålet med arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen skal utrede bibliotekenes fremtidige funksjon og se på hvilke behov, forbundet med institusjonens arbeidsprosesser, bibliotekene skal dekke ut fra et helhetlig tjenesteperspektiv. Videre skal arbeidsgruppen beskrive funksjonelle behov relatert til de valgte arbeidsprosesser og tjenester. Leveransen skal inngå i en rapport og danne grunnlag for utarbeidelse av løsningsalternativer. Unit vil utarbeide alternative løsningsforslag med ulik strategisk tilnærming, i samråd med arbeidsgruppen.

Sluttresultatet av arbeidsgruppens arbeid skal blant annet danne beslutningsgrunnlag for hvilken strategi en skal velge for fellestjenester innen

organisering og forvaltning av institusjonenes kunnskapsressurser i perioden etter kontraktperioden for dagens systemer. Det kan bli en ny offentlig anskaffelsesprosess tilsvarende sist runde, eller flere anskaffelser dersom det velges en strategi med modulære tjenester. Resultatet skal også gi grunnlag for å etablere en kravspesifikasjon for de funksjonelle kravene til tjenesten(e). Rådgivende gruppe og konsortiet vil være involvert i alle faser.

Oppdatert mandat

Arbeidsgruppen for fremtidige tjenestebehov skal:

- Beskrive bibliotekenes strategier og deres fremtidige funksjon. Mangfoldet i konsortiet må beskrives og det må konkretiseres hvilke av institusjonens arbeidsprosesser bibliotekene ønsker å tilby sine tjenester. Dette må sees i sammenheng med internasjonale trender, digitalisering/teknologiutvikling og institusjonens behov.
- Kartlegge fremtidige relevante sluttbrukerbehov, f.eks innen søk og gjenfinning, med brukeren i sentrum, som grunnlag for innovasjon og mer effektive, helhetlige og brukerrettede tjenester. Beskrive brukerreisen.
- Beskrive funksjonelle behov som biblioteket har for å kunne lykkes i sin fremtidige rolle og tilby innovative og kostnadseffektive tjenester.
- Vurdere funksjonelle behov og tjenestebehov i perspektiv av konsortiet og foreslå områder for standardisering og harmonisering med høyt gevinstpotensial og vurdere kost/nytte med automatisering/sentralisering av tjenester.
- Drøfte organisering av fremtidige fellestjenester og beskrive hva det er hensiktsmessig å samarbeide om og hva som den enkelte institusjon bør håndtere selv. Redegjøre for hva samarbeidet bør handle om.
- Redegjøre for behov for dataflyt og integrasjon med andre institusjonssystemer.

Leveransen skal gi Unit grunnlag for å utarbeide alternative løsningsforslag. Arbeidsgruppen vil bli involvert i dette arbeidet og skal vurdere de ulike strategiske veivalgene Unit skisserer og anbefale et løsningsalternativ som presenteres for RG og Unit.

Styrende dokument er digitaliseringsstrategien for UH-sektoren, samt handlingsplaner for forskning og utdanning. Arbeidsgruppen skal levere en rapport innen xx.xx.2019.

Sammensetning og kvalifikasjoner i arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen må ha en sammensetning som hensyntar mangfoldet av institusjoner i konsortiet og at gruppen samlet sett dekker nødvendig kompetanse. Arbeidsgruppen bør dekke kompetanse innen følgende områder; bibliotek-,

administrativ-, forskning-, og utdanningstjenester, strategisk ledelse, tjenesteinnovasjon, funksjonell løsningsarkitekt, relevante arbeidsprosesser, og sektorens målbilder. Det er ønskelig om sluttbruker blir representert.

Arbeidsgruppen bør bestå av 6 – 10 personer, og det bør gå ut en invitasjon til alle institusjoner i konsortiet om at de kan foreslå kandidater med bakgrunn i deres kvalifikasjoner. Rådgivende gruppe sammen med Unit vil foreta valg av medlemmer. Det bør spesielt legges vekt på at valgt prosjektleder bør ha erfaring med å lede denne type prosesser.

Tilråding:

Rådgivende gruppe anbefaler Unit å opprette en arbeidsgruppe med foreslått mandat og sammensetning, med de justeringer som fremkom i diskusjonen.